

**POWIATOWA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
2008-2013**

INOWROCLAW 2008

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Metodologia.....	5
I. Ogólna charakterystyka Powiatu Inowrocławskiego.....	7
1.1. Demografia i jej tendencje.....	7
1.2. Dominujące problemy społeczne.....	12
II. Pomoc społeczna i jej zadania w Powiecie.....	19
2.1. Podstawy prawne pomocy społecznej.....	19
2.2. Zadania Powiatu z zakresu pomocy społecznej.....	19
2.3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.....	21
2.4. Powiatowy Urząd Pracy.....	22
2.5. Instytucje pomocy społecznej w Powiecie Inowrocławskim	26
III. Diagnoza problemów społecznych Powiatu Inowrocławskiego	29
3.1. Pomoc dzieciom i rodzinom.....	29
3.1.1. Pomoc środowiskowa i stacjonarna.....	29
3.1.2. Opieka nad dzieckiem i rodziną.....	33
3.2. Niepełnosprawność.....	36
3.3. Bezrobocie.....	46
3.3.1. Wymiary i struktura bezrobocia w powiecie inowrocławskim.....	47
3.3.2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	57
3.4. Analiza SWOT – mocne i słabe strony.....	62
3.5. Analiza SWOT – szanse i zagrożenia.....	63
IV. Cele strategiczne i kierunki działania.....	64
V. Monitorowanie strategii.....	75
VI. Zakończenie.....	76
Spis tabel.....	78
Spis wykresów.....	80
Spis map i wykaz źródeł.....	81

WSTĘP

Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest obligatoryjnym zadaniem własnym powiatu. Artykuł 19 pkt 1 *Ustawy o pomocy społecznej* określa sposób realizacji tego zadania:

- strategia powinna uwzględniać programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych oraz inne programy mające na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- opracowanie tego dokumentu powinno być dokonane po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Ponadto zgodnie z artykułem 9 ust. 1 pkt 1 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, częścią strategii powinien być program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, którego opracowanie i realizacja również należy do zadań samorządu powiatowego.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym priorytety w przyszłych działaniach powiatu w zakresie polityki społecznej. Ma ona również pomóc w umocowaniu prawnym konkretnych działań, ma być istotnym ogniwem w hierarchii dokumentów strategicznych poczynając od Narodowego Planu Rozwoju aż do strategii gminnych, zachowując w stosunku do nich pełną kompatybilność i komplementarność.

Głównym powodem opracowania Strategii była konieczność określenia polityki społecznej Powiatu Inowrocławskiego oraz misji, jej celów i kierunków działania na najbliższe lata, pozwalających na budowanie w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa mieszkańców

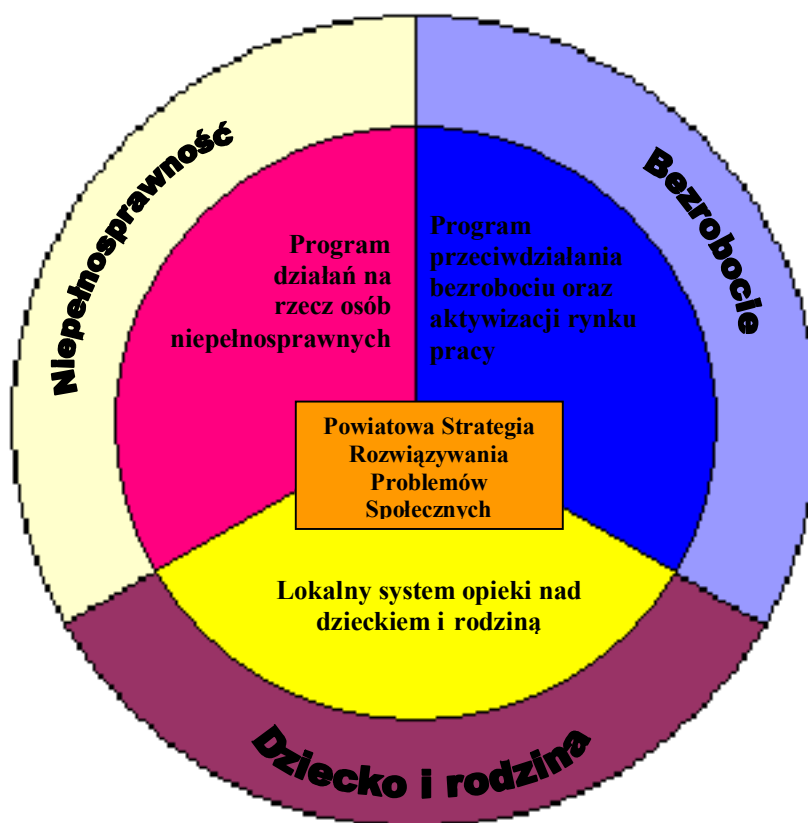
naszego powiatu, tak by dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań pojedynczych grup i ludzi.

Fundamentem przedstawionej Strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału. Mieszkańcy powiatu, odbiorcy i adresaci Strategii powinni mieć możliwość znalezienia się w strefie pozbawionej zagrożeń. Dla bezpieczeństwa socjalnego wymagane jest, bowiem stworzenie takiego systemu zaspokajania potrzeb społecznych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających się warunków społecznych.

Misja stanowi podstawowy element strategii i jest jej celem nadrzędnym, który kształtuje kierunki działania. Wynikają z niej bezpośrednio cele strategiczne, które ją konkretyzują. Cele te są z kolei rozpisywane na bardziej szczegółowe. Misja to opis głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Powiatowa Strategia obejmuje 3 obszary działania, do których należą: niepełnosprawność, bezrobocie oraz dziecko i rodzina.

METODOLOGIA

Strategia niniejsza opracowana została w oparciu o materiały zebrane przede wszystkim w toku konsultacji z Powiatowym Urzędem Pracy w Inowrocławiu, ośrodkami pomocy społecznej działającymi w powiecie inowrocławskim, Komendą Powiatową Policji w Inowrocławiu i pracownikami innych instytucji związanych z pomocą społeczną oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie powiatu.

Również bardzo pomocna okazała się analiza opracowanych ankiet, gdyż odpowiedzi na zawarte w ankietach pytania, pozwoliły na wyodrębnienie najważniejszych problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy powiatu.

Zasadnicze cele niniejszego dokumentu to przede wszystkim:

- określenie zadań i celów realizowanych w najbliższym czasie,
- stworzenie możliwości pozyskiwania środków i wsparcia ze strony rządu jak i z funduszy europejskich,
- wzmacnianie lokalnych więzi we wspólnych działaniach na rzecz rozwiązywania problemów społecznych powiatu – integracja lokalnych organizacji i instytucji działających w tym obszarze.

Opracowanie i redakcję Strategii dokonał Zespół pod kierownictwem dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu Rafała Waltera i dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu Przemysława Stefańskiego w składzie:

1. Arleta Lasecka – pracownik PCPR
2. Małgorzata Łaniecka - pracownik PCPR
3. Agnieszka Grabowska - pracownik PCPR
4. Anna Rudol – pracownik PUP
5. Danuta Kwiatkowska - pracownik PUP
6. Paweł Wiśniewski - pracownik PUP

Członkowie zespołu, brali udział w spotkaniach, na których zostały zidentyfikowane problemy społeczne oraz cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach polityki społecznej.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

Powiat Inowrocławski odrodził się 1 stycznia 1999 r. na administracyjnej mapie Polski, jako okręg dopełniający struktury samorządowe w województwie kujawsko – pomorskim. Odrodził się mocą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów. Należy do największych jednostek terytorialno – administracyjnych kraju. Powiat położony jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego. Zajmuje obszar 1225 km², na którym zamieszkuje blisko 165 tys. osób. W skład powiatu wchodzi:

- gmina miejska: Inowrocław,
- gminy miejsko – gminne: Gniewkowo, Janikowo, Kruszwica, Pakość,
- gminy wiejskie – Dąbrowa Biskupia, Inowrocław, Rojewo, Złotniki Kujawskie.

Gminy te różnią się liczebnością mieszkańców, a co za tym idzie liczbą instytucji i organizacji, poprzez które realizowana jest pomoc społeczna.

1.1. Demografia i jej tendencje

Na terenie Powiatu zamieszkuje 164 571 mieszkańców (stan na 31.12.2007), co stanowi 7,96% ludności województwa kujawsko-pomorskiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia na terenie powiatu wynosi 134 osoby na 1 km², a dla województwa wynosi 115 osób na 1 km². Jak już wspomniano na terenie powiatu inowrocławskiego znajduje się 9 gmin. Liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach przedstawia poniższa tabela.

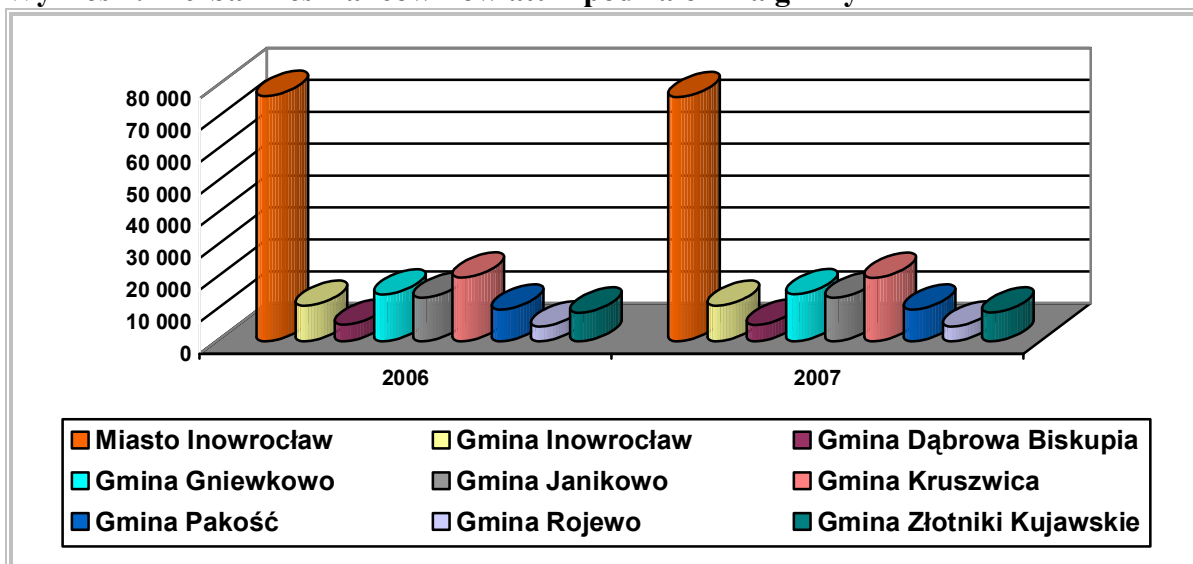

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców Powiatu z podziałem na gminy

Wyszczególnienie	2006	2007
Inowrocław- miasto	76 849	76 489
Inowrocław - gmina	11 096	11 120
Dąbrowa Biskupia	5 181	5 159
Gniewkowo	14 686	14 712
Janikowo	13 622	13 626
Kruszwica	19 961	19 891
Pakość	9 943	9 957
Rojewo	4 628	4 632
Złotniki Kujawskie	8 977	8 985
Ogółem	164 943	164 571

Wykres 1. Liczba mieszkańców Powiatu z podziałem na gminy

Źródło: Dane z tabeli nr 1

Strukturę wiekową ludności powiatu przedstawia tabela nr 2, z której wynika, iż w analizowanych latach najliczniejszą grupę mieszkańców stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, natomiast najmniejszą osoby w wieku poprodukcyjnym. Struktura wiekowa ludności powiatu w ostatnich latach ulega stałym zmianom w kierunku malejącej liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz stale rosnącą grupą w wieku produkcyjnym.

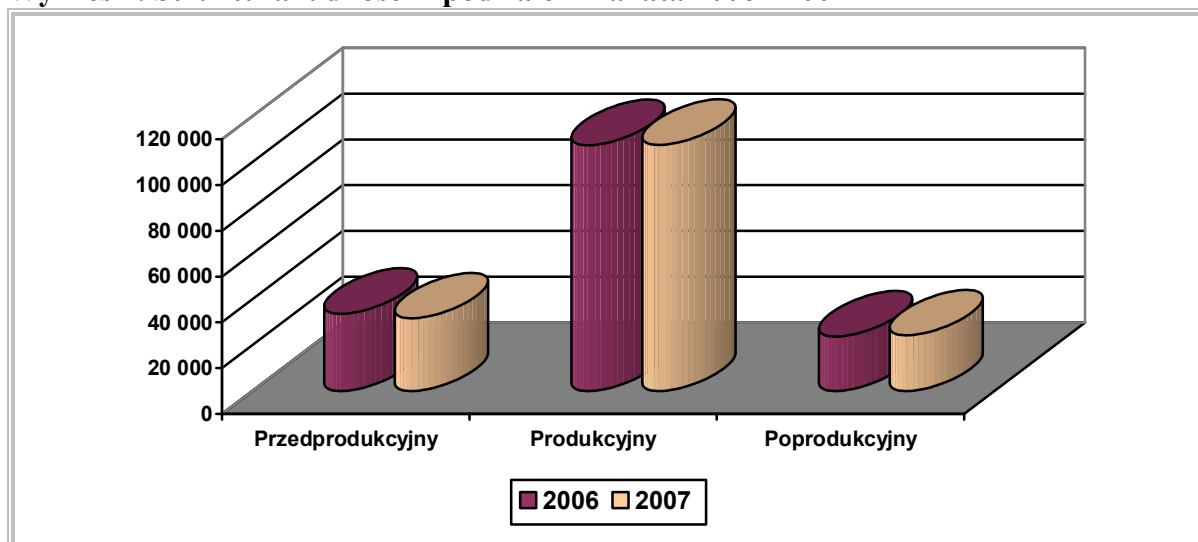
Tabela nr 2. Struktura ludności z podziałem na gminy

Wyszczególnienie	Przedprodukcyjny		Produkcyjny		Poprodukcyjny	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Inowrocław- miasto	14 183	13 699	51 179	50 982	11 487	11 808
Inowrocław - gmina	2 622	2 560	6 964	7 029	1 510	1 531
Dąbrowa Biskupia	1 176	1 136	3 286	3 317	719	706
Gniewkowo	3 166	3 140	9 493	9 487	2 027	2 085
Janikowo	3 028	2 929	8 628	8 683	1 966	2 014
Kruszwica	4 186	4 030	12 800	12 859	2 975	3 002
Pakość	2 164	2 093	6 368	6 419	1 411	1 445
Rojewo	1 133	1 118	2 905	2 925	590	589
Złotniki Kujawskie	2 045	2 011	5 819	5 856	1 113	1 118
Razem	33 703	31 716	107 442	107 557	23 798	24 298

Wykres 2. Struktura ludności z podziałem na lata 2006 - 2007

Źródło: Dane z tabeli nr 2

Na przestrzeni ostatnich lat na terenie Powiatu Inowrocławskiego wyraźnie obserwuje się stały spadek liczby urodzeń, mimo wzrastającej liczby zawieranych małżeństw. Ponadto z roku na rok wzrasta liczba zgonów i jest ona wyższa wśród mężczyzn. Tabela poniżej przedstawia analizowane dane.

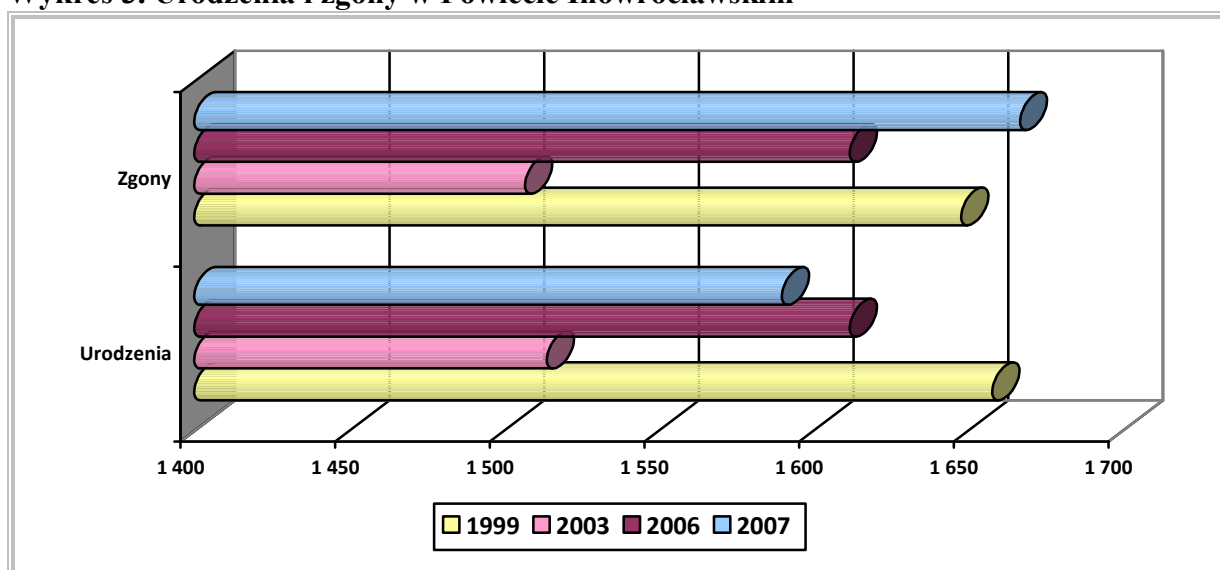
Tabela nr 3. Małżeństwa, urodzenia i zgony w Powiecie Inowrocławskim

Wyszczególnienie	1999	2003	2006	2007
Małżeństwa	894	800	966	1 101
Urodzenia	1 685	1 514	1 612	1 590
- mężczyźni	864	813	814	814
- kobiety	821	701	798	776
Zgony	1 648	1 507	1 612	1 667
- mężczyźni	875	815	860	916
- kobiety	773	692	752	751

Wykres 3. Urodzenia i zgony w Powiecie Inowrocławskim

Źródło: Dane z tabeli nr 3

Analizując dane Głównego Urzędu Statystycznego można zauważyć, iż prognoza ludności na lata 2008 – 2035 wskazuje, iż w perspektywie najbliższych lat liczba ludności Polski, a tym samym mieszkańców powiatu inowrocławskiego będzie się systematycznie zmniejszać. Należy również zauważyć, iż tempo tego spadku będzie wyższe wraz z upływem lat. Przewiduje się, że w 2030 roku w powiecie inowrocławskim będzie zamieszkiwało 157 665 tys. osób. Poniższa tabela przedstawia ludność powiatu według wieku w analizowanych latach oraz prognoza ludności na 2030 rok.

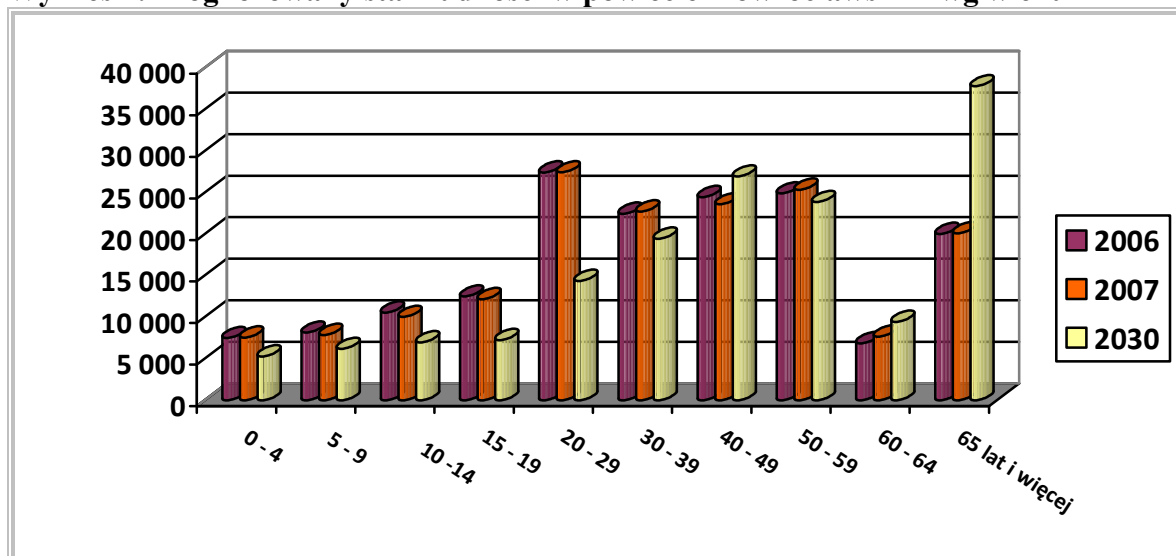
Tabela nr 4. Prognozowany stan ludności w powiecie inowrocławskim wg wieku

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 lat i więcej
2006	7 502	8 156	10 560	12 509	27 423	22 459	24 459	24 916	6 879	20 047
2007	7 561	7 863	10 042	12 175	27 443	22 743	23 600	25 355	7 679	20 110
2030	5 299	6 204	6 985	7 260	14 378	19 455	26 957	23 873	9448	37 806

Wykres 4. Prognozowany stan ludności w powiecie inowrocławskim wg wieku

Źródło: Dane z tabeli nr 4

1.2. Dominujące problemy społeczne

Pomoc społeczna pomaga przezwyciężyć trudne sytuacje życiowe tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Beneficjentami pomocy społecznej są osoby i rodziny ze wszystkich zainteresowanych grup społecznych i struktur społecznych. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej znajdujących się na terenie powiatu inowrocławskiego w latach 2006 – 2007 z podziałem na przyczyny otrzymywania pomocy.

Tabela nr 5. Ilość osób korzystających z pomocy z ośrodków pomocy społecznej w latach 2006 - 2007

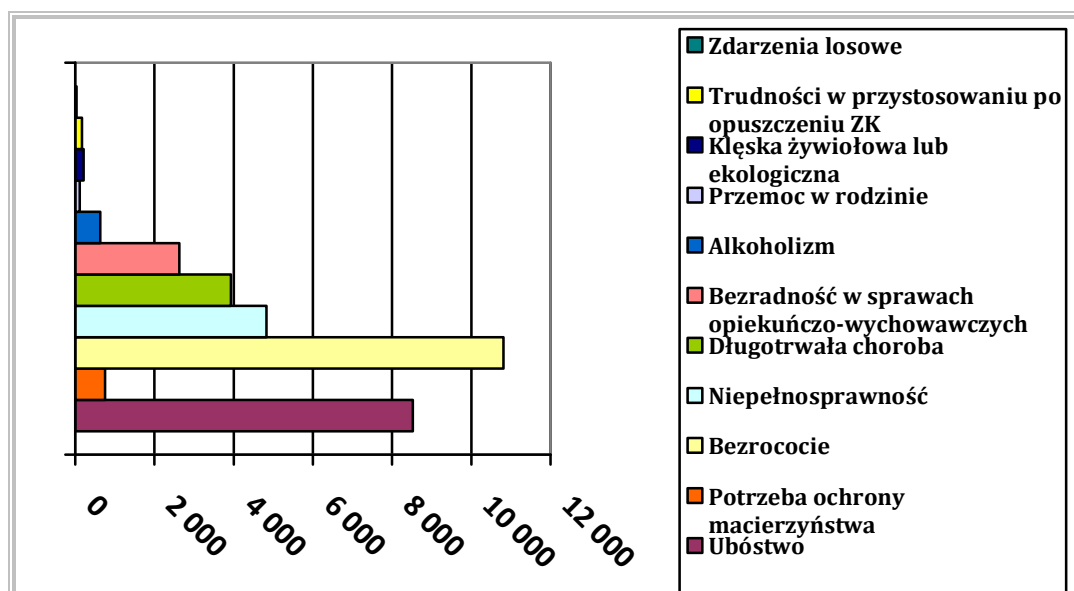
Wyszczególnienie	MOPS Inowrocław		GOPS Inowrocław		OPS Pakość		MGOPS Kruszwica		MGOPS Gniewkowo		MGOPS Janikowo		GOPS Rojewo		GOPS Złotniki Kujawskie		GOPS Dąbrowa Biskupia	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Ubóstwo	2092	2399	149	142	293	242	449	442	451	25	389	323	120	100	420	378	43	69
Potrzeba ochrony macierzyństwa	173	108	16	94	23	14	44	16	31	15	12	18	12	1	55	63	47	9
Bezrobocie	2478	2243	410	470	276	231	807	735	555	445	401	329	203	194	366	320	172	174
Niepelnosprawność	1191	1448	90	83	116	127	227	244	160	176	209	205	49	55	167	163	42	74
Długotrwała choroba	784	1038	83	101	47	45	264	276	118	133	188	188	29	32	161	147	142	155
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	626	709	70	87	50	60	215	203	46	43	52	67	70	60	107	105	30	29
Alkoholizm	69	76	1	1	21	35	34	35	3	1	66	49	30	28	30	19	23	8
Przemoc w rodzinie	8	14	0	0	0	3	30	20	0	1	11	11	5	3	0	8	0	1
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	210	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	50	42	3	7	1	6	4	8	6	6	5	19	1	1	2	4	1	1
Zdarzenia losowe	6	6	0	3	1	3	1	1	2	1	2	2	0	0	0	2	1	5

Specyfiką działalności systemu pomocy społecznej jest różnorodność kategorii osób korzystających z pomocy społecznej. Analiza danych otrzymanych z ośrodków pomocy społecznych wykazała, iż najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy społecznej są: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ochrona macierzyństwa czy alkoholizm. Powyższe dane obrazuje wykres nr 5.

Wykres 5. Powody przyznawania pomocy w Powiecie w latach 2006 - 2007

Źródło: Dane z tabeli nr 5

W powiecie inowrocławskim funkcjonuje jeden Sąd Rejonowy, który mieści się w Inowrocławiu. Z informacji uzyskanych od ww. instytucji wynika, iż sprawy dotyczące rodziny i dziecka to przede wszystkim kierowanie na leczenie w systemie zamkniętym, ograniczenie władzy rodzicielskiej, ustanowienia opieki prawnej nad małoletnimi oraz umieszczania ich w ośrodkach i placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Tabela poniżej przedstawia ilość spraw w latach 2006 - 2007.

Tabela nr 6. Liczba wydanych postanowień i orzeczeń przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu w analizowanych latach

Wyszczególnienie	2006	2007
Kierowanie na leczenie w systemie zamkniętym	44	30
Ograniczenie władzy rodzicielskiej	141	125
Ustanowienie opieki prawnej nad małoletnimi	24	29
Umieszczenie małoletnich w :		
- placówki opiekuńczo – wychowawcze	31	31
- ośrodki szkolno wychowawcze	4	-
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze	14	10

Analizując powyższe dane można zauważyć, że sprawy dotyczące ograniczenia władzy rodzicielskiej, a także kierowania na leczenie w systemie zamkniętym wykazują tendencję malejącą. Niepokojącym pozostaje fakt, iż kierowanie do placówek opiekuńczo – wychowawczych utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast ustanowienie opieki prawnej nad małoletnimi wykazuje tendencję wzrostową.

Na podstawie informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu można ocenić stan bezpieczeństwa mieszkańców powiatu inowrocławskiego. Jak wykazała analiza danych przestępczość ujawniona na terenie powiatu z roku na rok wykazuje tendencję malejącą. Odnotowano również spadek wszczętych postępowań i stwierdzonych przestępstw. Powyższe dane obrazuje tabela zamieszczona poniżej.

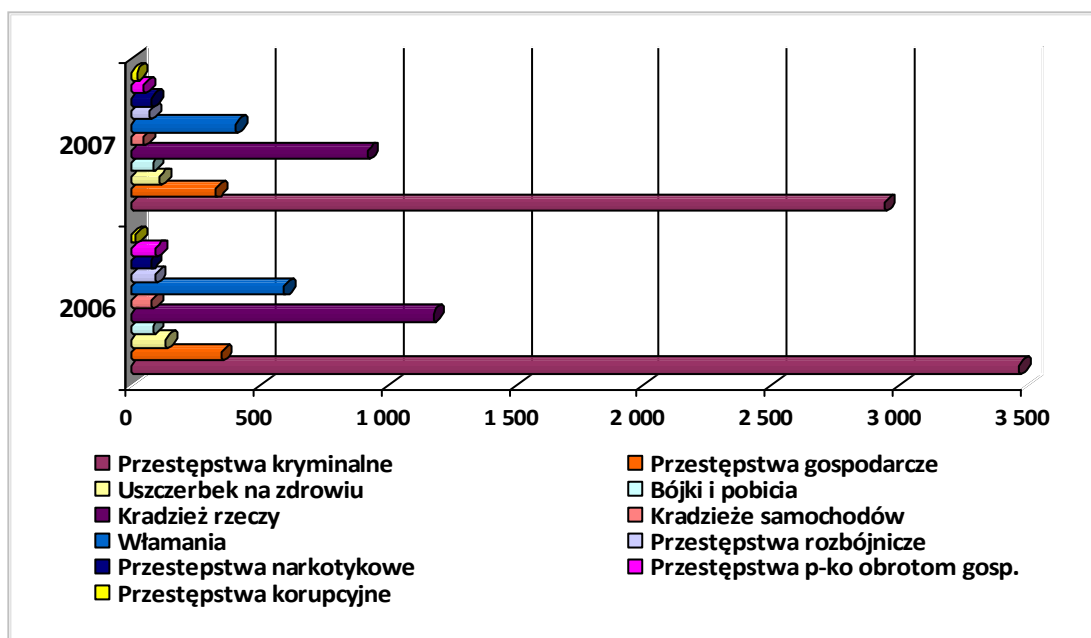

Tabela nr 7. Struktura przestępczości w latach 2006 -2007

Wyszczególnienie	2006	2007
Przestępstwa kryminalne	3474	2946
Przestępstwa gospodarcze	352	331
Uszczerbek na zdrowiu	137	113
Bójki i pobicia	84	83
Kradzież rzeczy	1181	924
Kradzieże samochodów	80	51
Włamania	597	410
Przestępstwa rozbójnicze	93	74
Przestępstwa narkotykowe	76	78
Przestępstwa przeciwko obrotom gospodarczym	95	49
Przestępstwa korupcyjne	19	20

Wykres 6. Struktura przestępczości w latach 2006 -2007

Źródło: Dane z tabeli nr 7

W latach 2006 – 2007 w powiecie inowrocławskim przeprowadzono 6 194 interwencje domowe, w czasie których założono 1 341 Niebieskich Kart. W ramach procedury Niebieska Karta policja ma możliwość przesłania informacji do ośrodków pomocy społecznej oraz do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, celem udzielania pomocy przez ww. instytucje osobom dotkniętym przemocą domową.

Najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż przestępczość dotyczy w dużej mierze osób nieletnich. Analizowane lata wykazały, iż na terenie powiatu inowrocławskiego 615 nieletnich dopuściło się popełnienia czynu karalnego. Dotkliwym zjawiskiem patologicznym jest alkoholizm, który ma bezpośredni wpływ na sferę życia społecznego, bowiem wielu z nieletnich wywodzi się z rodzin patologicznych. W latach 2006 - 2007, 149 nieletnich zostało umieszczonych w izbie wytrzeźwień. Niepokojącym jest również fakt, iż wśród nieletnich wzrasta zainteresowanie narkotykami. Tabela nr 8 wykazuje strukturę przestępczości wśród nieletnich.

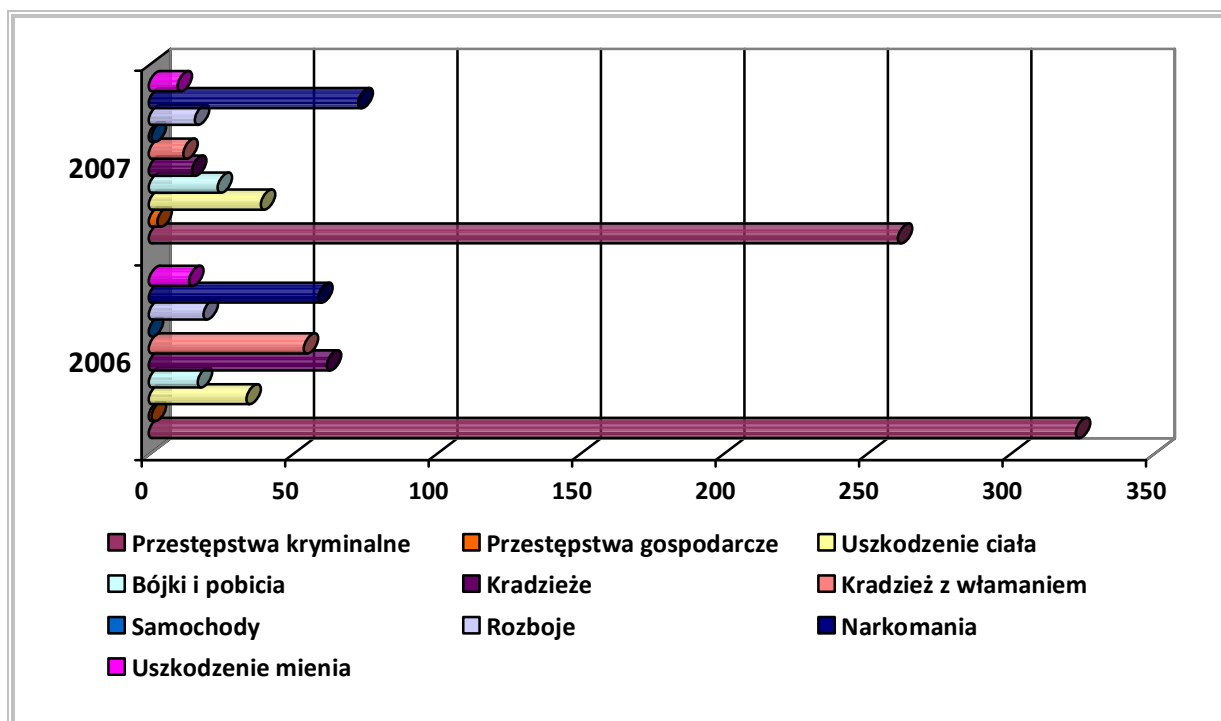

Tabela nr 8. Struktura przestępczości wśród nieletnich w latach 2006 -2007

Kategoria przestępstwa	2006	2007
Przestępstwa kryminalne	323	261
Przestępstwa gospodarcze	1	3
Uszkodzenie ciała	34	39
Bójki i pobicia	17	24
Kradzieże	62	15
Kradzież z włamaniem	54	12
Kradzieże samochodów	0	1
Rozboje	19	16
Narkomania	59	73
Uszkodzenie mienia	14	10

Wykres 7. Struktura przestępczości wśród nieletnich w latach 2006 -2007

Źródło: Dane z tabeli nr 8

II. POMOC SPOŁECZNA I JEJ ZADANIA W POWIECIE

2.1. Podstawy prawne pomocy społecznej

Wśród wielu regulacji prawnych dotyczących pomocy społecznej do najważniejszych należą:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej,
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

2.2. Zadania Powiatu z zakresu pomocy społecznej

Wprowadzona z dniem 1 stycznia 1999 r. reforma ustrojowa państwa przyniosła szereg zmian w zasadach organizacji i działaniu władz publicznych. Przypisane powiatowi, jako jednostce podziału terytorialnego, zadania publiczne mają charakter ponadgminny, a zakres zadań i funkcji powiatu wynika głównie z tzw. ustaw kompetencyjnych i ma charakter uzupełniający i wyrównawczy w stosunku do gminy. Kompetencje powiatu regulowane są przez ustawy

o pomocy społecznej i rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Najważniejsze zadania powiatu to zadania własne o charakterze ponadgminnym w zakresie między innymi: pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Do zadań realizowanych przez powiat z zakresu pomocy społecznej zalicza się m.in.:

- opracowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej;
- prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej;
- prowadzenie domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do wyżej wymienionych domów;
- prowadzenie i organizowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych o zasięgu ponadgminnym dla dzieci i młodzieży pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
- doradztwo metodyczne dla ośrodków pomocy społecznej i pracowników socjalnych;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze;
- przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze;
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;

- tworzenie i prowadzenie ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- utworzenie i utrzymanie **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie**.

2.3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu stanowi samodzielną jednostkę organizacyjno – budżetową, bezpośrednio podporządkowaną Zarządowi Powiatu, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Starosta Inowrocławski przy pomocy Centrum sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo – wychowawczych i ośrodków interwencji kryzysowej na terenie powiatu inowrocławskiego. Centrum utworzone zostało na mocy uchwały Rady Powiatu w Inowrocławiu nr IV/21/99 z dnia 19 stycznia 1999r. W roku 2007 zatrudnionych było w nim 13 pracowników.

Siedziba Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie mieści się w budynku Starostwa Powiatowego przy ulicy Mątewskiej 17 w Inowrocławiu. Budynek ten przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie działa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego przyjętego uchwałą Zarządu Powiatu Inowrocławskiego.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonują niżej wymienione działy, które zajmują się określoną problematyką i działalnością w sposób kompleksowy:

- 1) dział finansowo – administracyjny,
- 2) dział pomocy instytucjonalnej,
- 3) dział rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

2.4. Powiatowy Urząd Pracy

Zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizowane są przez publiczne służby zatrudnienia. Urząd pracy jest organem zatrudnienia wchodzącym w skład publicznych służb zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu jest jednostką organizacyjną Powiatu Inowrocławskiego wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej.

Instytucjami dialogu społecznego na rynku pracy są:

- związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych,
- organizacje pracodawców,
- organizacje bezrobotnych,
- organizacje pozarządowe (jeżeli wśród zadań statutowych znajduje się realizacja zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej).

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu realizuje zadania zgodnie z przepisami prawa określonymi w ustawach:

- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.);

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008r. Nr 14, poz.92);
- ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007r. Nr 11, poz.74, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007r. Nr 59, poz. 404);
- rozporządzenia Komisji (WE) Nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE Nr L 337 z 13.12.2003r.);
- przepisów wykonawczych do wymienionych ustaw.

Do zadań Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie polityki rynku pracy należy:

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;
- udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe i informację zawodową;

- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- inicjowanie i wdrażanie instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie i wspieranie metodyczne tworzenia klubów pracy, działających w innych niż powiatowy urząd pracy instytucjach i organizacjach;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych;
- opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia;
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- współdziałanie z powiatowymi radami zatrudnienia w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia;
- wydawanie decyzji o:
  - a) uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,

- b) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
  - c) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia finansowanych z Funduszu Pracy,
  - d) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy oraz należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków;
- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych;
  - realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES, w tym świadczenie usług EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządem województwa, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców;
  - realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi;
  - badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca;
  - organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy;
  - opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania;

- realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Inowrocławiu funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

- Referat Pośrednictwa Pracy,
- Referat Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń,
- Referat Instrumentów Rynku Pracy,
- Wieloosobowe Stanowisko ds. Programów Rynku Pracy i Promocji Zatrudnienia,
- Referat Ewidencji, Informacji i Świadczeń,
- Referat Finansowo – Księgowy,
- Referat Organizacyjno – Administracyjny,
- Wieloosobowe Stanowisko ds. Bezpieczeństwa Informacji, Informatyki, Analiz i Statystyk,
- Stanowisko Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy mieści się w budynku Starostwa przy ul. Mątewskiej 17 w Inowrocławiu.

2.5. Instytucje pomocy społecznej w powiecie inowrocławskim

Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonuje wiele placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej oraz działają organizacje pozarządowe i stowarzyszenia. Do najważniejszych placówek można zaliczyć:

- powiatowe centrum pomocy rodzinie,

- powiatowy urząd pracy,
- miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej,
- domy pomocy społecznej,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- ośrodek adopcyjno – opiekuńczy,
- ośrodek interwencji kryzysowej,
- młodzieżowy ośrodek wychowawczy dla dziewcząt z upośledzeniem umysłowym,
- specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- dom dziennego pobytu.

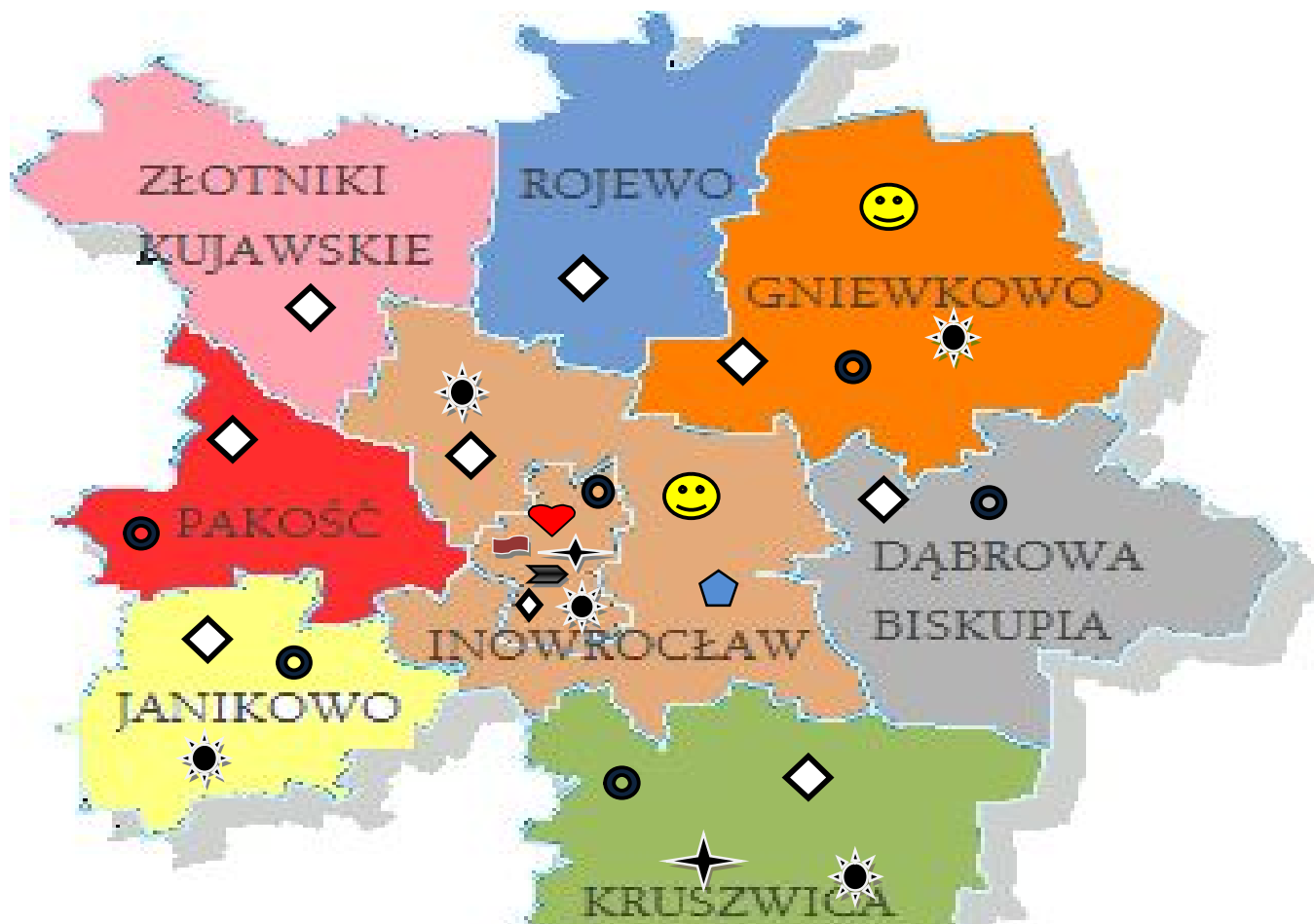
Organizacje pozarządowe podejmują działania mające na celu zaspokajanie potrzeb społecznych.

Mapka nr 1 obrazuje rozmieszczenie w poszczególnych gminach instytucji realizujących i wspierających działania z zakresu pomocy społecznej.

Mapka nr 1. Placówki działające na terenie powiatu inowrocławskiego

Legenda

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Domy Pomocy Społecznej
- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Domy Dziecka
- Dom Dziennego Pobytu
- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy
- Organizacje pozarządowe
- Powiatowy Urząd Pracy

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

3.1. Pomoc dzieciom i rodzinom

Właściwe funkcjonowanie człowieka, jego rozwój emocjonalny i społeczny zależy w dużej mierze od zaspokojenia podstawowych potrzeb, przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa, przynależności, akceptacji i miłości. Każda z tych potrzeb powinna znajdować swój wyraz w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, bowiem środowisko rodzinne to najważniejsze środowisko wychowawcze w życiu każdego człowieka.

Obserwując współczesną rodzinę, można zaobserwować wiele nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu. Ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych powodują dysfunkcyjność rodziny.

3.1.1. Pomoc środowiskowa i stacjonarna

W każdym społeczeństwie istnieje pewien procent osób, które z różnych przyczyn mają ograniczoną zdolność do samodzielnej egzystencji, a warunki w jakich się znaleźli uniemożliwiają im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc środowiskowa realizowana jest przez ośrodki pomocy społecznej, które wykonują zadania własne i zlecone. Na terenie powiatu funkcjonuje 9 ośrodków:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszwicy;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janikowie;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pakości;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotnikach Kujawskich;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej.

Ośrodki pomocy społecznej udzielają pomocy osobom kwalifikującym się do pomocy w formie:

- pomocy finansowej,
- pomocy w naturze,
- usług opiekuńczych,
- pracy socjalnej.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są nie tylko do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej. Z informacji otrzymanych z ośrodków pomocy społecznej wynika, iż w analizowanych latach, 17 059 osób skorzystało z pomocy. Analizując otrzymane dane można zauważyć, iż liczba rodzin korzystających z pomocy z roku na rok zmniejsza się. Tabela poniżej obrazuje liczbę rodzin korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej w latach 2006 – 2007.

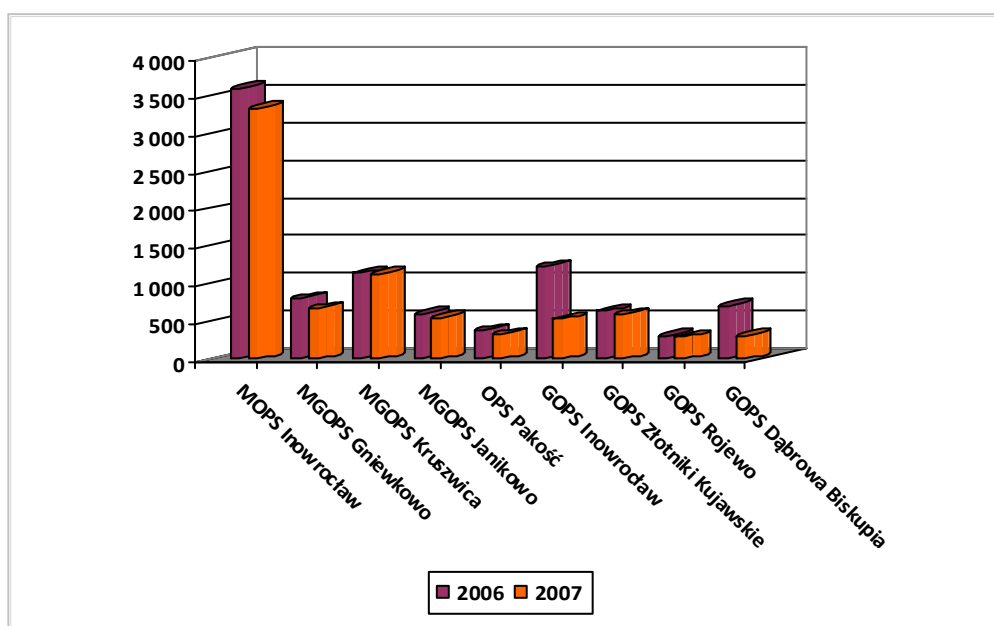

Tabela nr 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2006	2007
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu	3 589	3 327
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie	801	670
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszwicy	1 134	1 125
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janikowie	594	541
Ośrodek Pomocy Społecznej w Pakości	376	324
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inowrocław	1 225	528
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Złotniki Kujawskie	630	586
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rojewo	308	292
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Dąbrowa Biskupia	704	305
Ogółem	9 361	7 698

Wykres 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej

Źródło: Dane z tabeli nr 9

Prowadzenie przez Powiat domów pomocy społecznej jest instytucjonalną formą opieki skierowaną do osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności. Warunki bytowe, rodzaj i zakres usług świadczonych przez dom są dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności osób w nim zamieszkujących. Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej, w których łączna liczba miejsc rzeczywistych wynosi 538. Tabela nr 10 zawiera wykaz domów pomocy społecznej z podziałem na profil domu.

Tabela nr 10. Wykaz domów pomocy społecznej z podziałem na profil domu

Adres	Profil domu	Ilość miejsc
ul. Wierzbińskiego 49 88-100 Inowrocław	dla osób w podeszłym wieku	100
Warzyn 1 88-140 Gniewkowo	dla osób psychicznie chorych	87
Ostrowo 25 88-121 Chełmce	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	99
Kawęczyn 4 88-140 Gniewkowo	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	132
Ludzisko 77 88-160 Janikowo	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	120

Zadaniem domów pomocy społecznej jest świadczenie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców.

3.1.2 Opieka nad dzieckiem i rodziną

Dziecku pozbawionemu opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Opieka zastępcza dla takich dzieci jest jedyną szansą zapewnienia im nie tylko symbolicznego dachu nad głową, lecz także opieki, godziwych warunków życia i możliwości rozwojowych. Wysokość pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych uzależniona jest od wieku dziecka oraz jego stanu zdrowia. Na terenie powiatu inowrocławskiego w 2006 roku funkcjonowało 207 rodzin zastępczych, natomiast w 2007 - 200 rodzin. Tabela nr 11 obrazuje liczbę rodzin zastępczych z podziałem na gminy.

Tabela nr 11. Liczba rodzin zastępczych z podziałem na gminy

Nazwa Gminy	Liczba rodzin zastępczych		Liczba dzieci	
	2006	2007	2006	2007
Inowrocław (miasto)	117	114	142	138
Gniewkowo	9	10	10	12
Kruszwica	17	18	21	23
Janikowo	14	14	20	22
Pakość	13	12	14	13
Inowrocław	16	12	21	17
Złotniki Kujawskie	8	7	12	9
Rojewo	10	10	11	12
Dąbrowa Biskupia	3	3	3	3
Ogółem	207	200	254	249

Placówki opiekuńczo - wychowawcze zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej. Małoletni umieszczani są w placówkach na podstawie orzeczenia sądu. Dzieci umieszczone w domach dziecka pochodzą najczęściej z rodzin dysfunkcyjnych wychowawczo, patologicznych. Wśród dzieci umieszczonych w placówkach tylko znikomy procent stanowią sieroty naturalne, większość to sieroty społeczne, a głównymi przyczynami umieszczenia dzieci w placówkach jest zaniedbywanie przez rodziców obowiązków wychowawczych, nadużywanie przez nich alkoholu, nie realizowanie przez dziecko obowiązku szkolnego oraz problemy wychowawcze małych dzieci.

Na terenie powiatu inowrocławskiego działają dwie wielofunkcyjne placówki opiekuńczo – wychowawcze. Są to:

- 1) Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu posiada 88 miejsc, w tym:
  - filia w Gniewkowie – 30 miejsc,
  - samodzielna grupa wychowawcza, w budynku przy ul. Kielbasiewicza – 14 miejsc,
  - samodzielna grupa wychowawcza, w budynku Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny – 14 miejsc,
  - grupa socjalizacyjna – 30 miejsc.
- 2) Dom Dziecka w Jaksicach posiada 65 miejsc, w tym:
  - mieszkania chronione – 3 miejsca,
  - samodzielna grupa mieszkaniowa – 10 miejsc,
  - grupa socjalizacyjna – 30 miejsc,
  - grupa interwencyjna – 18 miejsc,
  - małoletnia matka z dzieckiem – 4 miejsca

Tabela nr 12. Liczba dzieci przebywających w placówkach w latach 2006 -2007

Wyszczególnienie	2006	2007
Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu	135	120
Dom Dziecka w Jaksicach	88	103

W powiecie inowrocławskim funkcjonują placówki, które swoją działalnością wspierają realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który poza mediacjami rodzinnymi, poradami psychologicznymi i prawnymi (w zakresie prawa rodziny) prowadzi grupy wsparcia dla rodziców, dzieci i młodzieży. Celem ośrodka jest pomoc osobom i rodzinom w wyjściu z sytuacji kryzysowych. Rocznie z pomocy specjalistów korzysta około 500 osób.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zapewnia całodobowe schronienie ofiarom przemocy, współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej oraz policją. Ponadto prowadzi działania terapeutyczno - wspomagające oraz prowadzi grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy Domu Dziecka w Jaksicach swoją działalność rozpoczął 11 lipca br. Jest placówką specjalistyczną o charakterze diagnostycznym i konsultacyjnym. Ośrodek prowadzi szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne. Ośrodek w zależności od potrzeb zatrudnia odpowiednich specjalistów.

3.2. Niepełnosprawność

Osoby niepełnosprawne są szczególnie zagrożone zjawiskiem wykluczenia społecznego, dlatego problemy środowiska osób niepełnosprawnych powinny znaleźć szczególną uwagę przy opracowywaniu planów i programów rozwoju powiatu inowrocławskiego.

Osoby niepełnosprawne według ustawy o pomocy społecznej to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy powoduje trwale lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji.

Zgodnie z danymi powszechnego spisu ludności przeprowadzonego w roku 2002 na terenie powiatu inowrocławskiego na stałe zamieszkiwało **18.490** osób niepełnosprawnych, co stanowi około 12% ogółu ludności, a prawie 7% wśród niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie województwa kujawsko –pomorskiego.

Struktura podziału osób niepełnosprawnych ze względu na wiek ukazuje, iż problem niepełnosprawności dotyka w największym stopniu osoby powyżej 45 roku życia oraz seniorów po 65 roku życia, osoby w przedziale powyżej 65 roku życia stanowią 42,1% wszystkich osób niepełnosprawnych.

Analizując dane przekazane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu, można stwierdzić, iż w ostatnim okresie wzrasta liczba osób z orzeczoną niepełnosprawnością, w tym dzieci i młodzieży.

W roku 2006 Zespół wydał 3554 orzeczenia, w roku 2007 liczba ta wzrosła do 3578. Średnia liczba wniosków rozpatrywanych rocznie nie spada poniżej poziomu 3000. Dane dotyczące liczby wydawanych orzeczeń obrazuje tabela nr 13.

Tabela 13. Dane dotyczące liczby orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dla mieszkańców powiatu inowrocławskiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu.

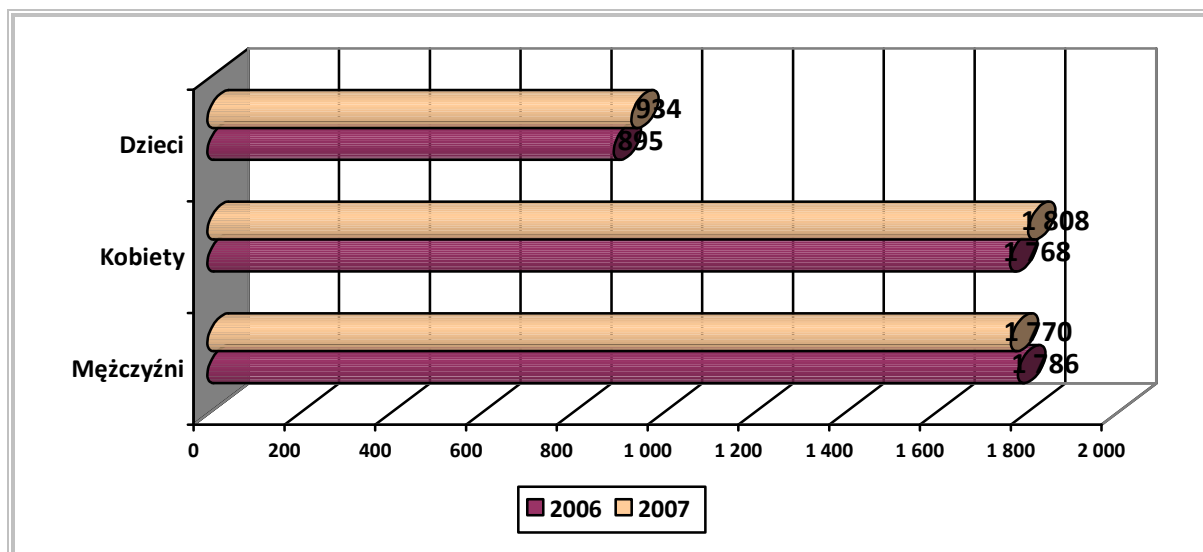
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
2006		
1	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w roku 2006, ogółem	3554
2	- w tym mężczyźni	1786
3	- w tym kobiety	1768
4	dzieci do lat 16	895
5	liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	758
6	liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1281
7	liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	620
2007		
8	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w roku 2007, ogółem	3578
9	- w tym mężczyźni	1770
10	- w tym kobiety	1808
11	dzieci do lat 16	931
12	liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	836
13	liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1165
14	liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	646

Na niżej przedstawionych wykresach wyraźnie widać, że liczba kobiet i mężczyzn, którzy w latach 2006 - 2007 otrzymali orzeczenie o niepełnosprawności kształtuje się na tym samym poziomie. Zdecydowane różnice są natomiast na drugim z wykresów, gdzie jest zdecydowana przewaga orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nad stopniem znacznym.

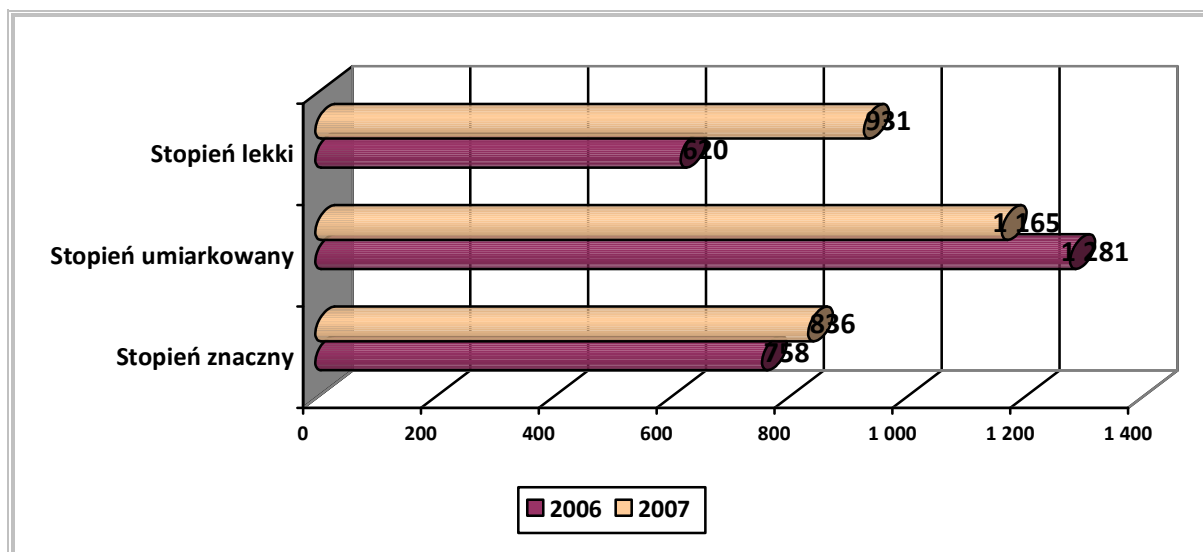

Wykres nr 9. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg płci

Wykres nr 10. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg stopnia niepełnosprawności

Badając przyczyny, dla których dorosłe osoby niepełnosprawne decydują się złożyć wniosek o wydanie orzeczenia można stwierdzić, iż najczęściej zamierzają się one ubiegać o zasiłek pielęgnacyjny oraz o wsparcie w samodzielnej egzystencji tj. możliwość korzystania z usług socjalnych,

opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Równie chętnie osoby niepełnosprawne ubiegają się o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności w celu odpowiedniego zatrudnienia.

Tabela 14. Informacja o celu złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności złożonego do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 i 2007.

Cel złożenia wniosku	Lata	
	2006	2007
	Liczba wniosków	
Osoby powyżej 16 roku życia w tym:	2837	2947
Odpowiednie zatrudnienie	866	711
Szkolenie	0	4
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	2	12
Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	110	333
Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych)	825	906
Świadczenie pielęgnacyjne	63	21
Zasiłek pielęgnacyjny	901	906
Korzystanie z karty parkingowej	49	71
Dodatkowa powierzchnia mieszkaniowa	21	12
Osoby przed 16 rokiem życia – razem w tym:	1110	1075
Zasiłek pielęgnacyjny	902	830
Świadczenie pielęgnacyjne	208	244
Inne (jakie?)	0	1

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa, że część zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej jest realizowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez jednostki

samorządu terytorialnego. Do zadań realizowanych przez samorządy powiatowe włączono: finansowanie w części lub w całości kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych oraz dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Powiat udziela także dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz do likwidacji barier funkcjonalnych.

Zadania Powiatu w wyżej wymienionym zakresie realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Tabela nr 15. Informacja o rodzajach zadań zrealizowanych przez PCPR w Inowrocławiu, wraz z nakładami finansowymi, które poniesiono w 2006 roku

Wyszczególnienie zadań	Liczba dofinansowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	509	589 761
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	13	48 520
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	478	342 030
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	226	1 405 982
Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania	2	804 840
Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	11	8 840
Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej	2	35 000
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne	2	1 612
Razem	1 243	3 236 585

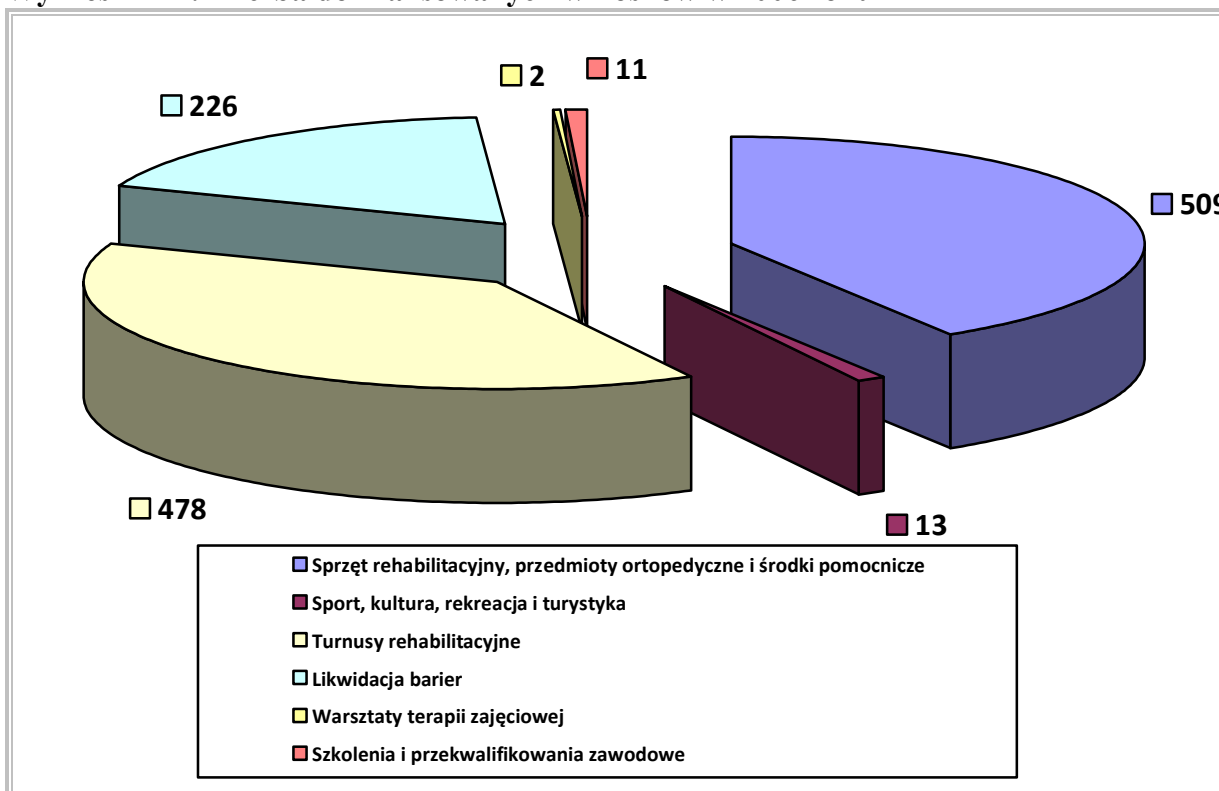
Tabela nr 16 Informacja o rodzajach zadań zrealizowanych przez PCPR w Inowrocławiu, wraz z nakładami finansowymi, które poniesiono w 2007 roku

Wyszczególnienie zadań	Liczba dofinansowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	576	765 080
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	2	384
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	19	65 056
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	803	494 053
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	245	1 050 059
Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania	2	804 840
Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	7	15 000
Zwrot na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu	4	9 647
Razem	1 658	3 204 119

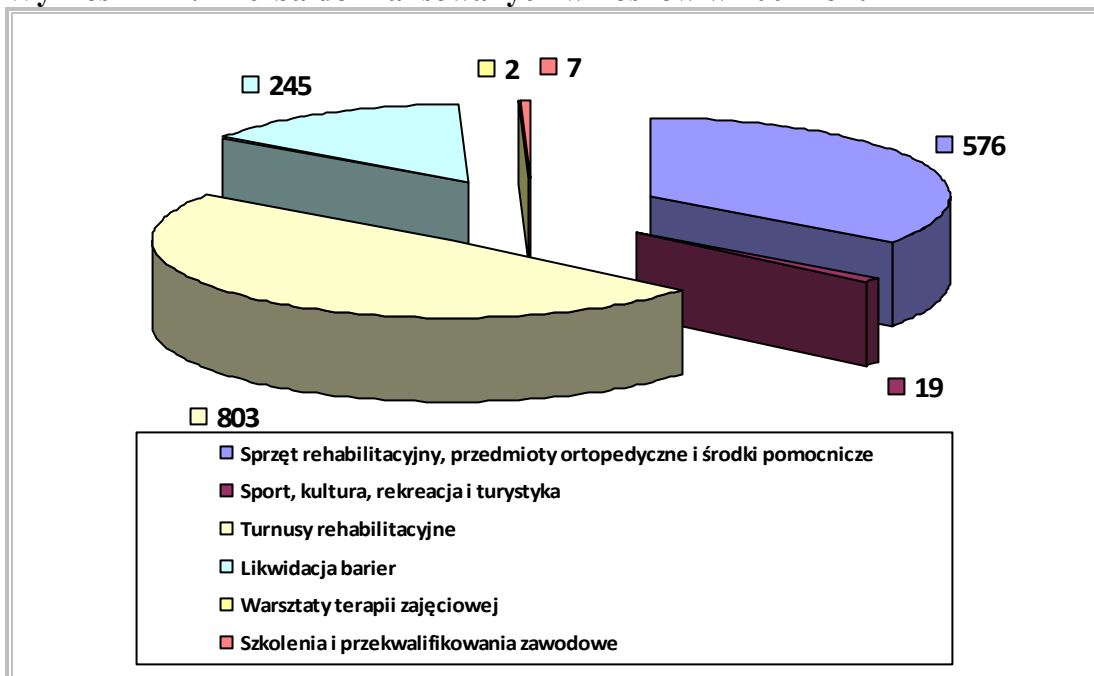

Wykres nr 11. Liczba dofinansowanych wniosków w 2006 roku

Wykres nr 12. Liczba dofinansowanych wniosków w 2007 roku

Średnio rocznie zawieranych i finalizowanych jest około 240 umów na likwidację barier funkcjonalnych, które obejmują likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się. Oznacza to, że wciąż istnieje zapotrzebowanie na pomoc finansową powiatu w tym zakresie.

Tabela 17. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych.

2006		
	Liczba	Kwota
Złożone wnioski	297	2 104 176
Zawarte umowy	226	1 408 212
Wyplacone dofinansowania	226	1 405 982
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	42	210 523
2007		
	Liczba	Kwota
Złożone wnioski	501	3 262 264
Zawarte umowy	245	1 060 633
Wyplacone dofinansowania	245	1 050 059
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	40	155 536

W ostatnich latach można było zaobserwować wzrost zapotrzebowania mieszkańców powiatu na dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Wzrasta liczba składanych przez mieszkańców wniosków na ten cel, oraz co może bardziej znamienne, kwota wypłacanego dofinansowania. W roku 2002 udzielono łącznie 85.622 zł. dofinansowania na ten cel, w roku 2006 kwota ta wyniosła już 589.761 zł., a w roku 2007 765.080 zł.

Wysokość wypłaconego dofinansowania, zwłaszcza zwiększanie się tej kwoty z roku na rok, obrazuje jak wielkie jest zapotrzebowanie mieszkańców powiatu w tym zakresie. Analizując statystyki dotyczące niepełnosprawności, sporządzone zarówno przez GUS jak i Powiatowy Zespół ds. Orzekania

o Niepełnosprawności oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie można stwierdzić, że problem osób niepełnosprawnych stanowi jedną z ważniejszych kwestii społecznych na terenie powiatu inowrocławskiego.

Tabela 18. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

2006		
	Liczba	Kwota
Złożone wnioski	516	659 518
Zawarte umowy	509	589 761
Wyplacone dofinansowania	509	589 761
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	90	164 361
2007		
	Liczba	Kwota
Złożone wnioski	773	937 161
Zawarte umowy	576	765 080
Wyplacone dofinansowania	276	765 080
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	115	200 182

Zamieszczona poniżej tabela z danymi dotyczącymi udzielania dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych obrazuje zapotrzebowanie w tym zakresie.

Tabela 19. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu – dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.

2006		
	Liczba	Kwota
Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	693	x
w tym: liczba opiekunów	137	x
Przyznane dofinansowania (liczba osób i kwota)	582	342 030
Ogółem wypłacone dofinansowania	582	342 030
dzieci młodzież niepełnosprawna	42	27 705
2007		
	Liczba	Kwota
Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	982	x
w tym: liczba opiekunów	191	x
Przyznane dofinansowania (liczba osób i kwota)	803	494 053
Ogółem wypłacone dofinansowania	803	494 053
dzieci młodzież niepełnosprawna	50	36 281

Średnio rocznie rozpatrywanych jest około 700 wniosków mieszkańców powiatu inowrocławskiego o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Liczba osób zainteresowanych otrzymaniem dofinansowania wzrasta. Zasadne jest więc wprowadzenie zasady dotyczącej rozpatrywania wniosków, według której, pierwszeństwo uzyskują: dzieci i młodzież, osoby, które nigdy nie uczestniczyły w turnusie oraz osoby, które nie korzystały z dofinansowania do turnusu w roku ubiegłym. Wprowadzenie powyższej zasady stało się koniecznością ze względu na ilość składanych wniosków oraz możliwości finansowe uniemożliwiające udzielenie dofinansowania wszystkim wnioskodawcom.

Ważnym elementem systemu wsparcia osób niepełnosprawnych są warsztaty terapii zajęciowej. Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonują dwa Warsztaty, w Inowrocławiu i w Kruszwicy.

Głównym zadaniem warsztatów terapii zajęciowej jest rehabilitacja zawodowa, psychospołeczna, fizyczna oraz integracja środowisk, w których przebywają osoby niepełnosprawne. Uczestnikiem warsztatu może zostać każda osoba niepełnosprawna po spełnieniu obowiązku szkolnego, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej. Nad całością procesu aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych czuwa zawsze wysoko wyspecjalizowany zespół pracowników. Z zajęć w każdym z warsztatów korzysta 30 uczestników, w kolejce oczekują następne osoby niepełnosprawne.

3.3. Bezrobocie

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie dążąc do osiągnięcia celu, jakim jest integracja społeczna. Wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu społecznemu to nadrzędny cel współpracy. Przeciwdziałanie bezrobociu i przywrócenie na rynek pracy osób bezrobotnych, to działania nie tylko wobec bezrobotnych, ale także ich rodzin, również zagrożonych wykluczeniem społecznym. Efektem opracowania wspólnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest diagnoza bieżącej sytuacji oraz opracowanie kierunków działań na rzecz promocji zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy.

Skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu, zmniejszenie jego wielkości wymaga zintegrowanego i kompleksowego podejścia do polityki zatrudnienia i gospodarki na lokalnym rynku pracy. Rozwiązywanie problemu bezrobocia

w skali lokalnej stanowi istotny wkład w ograniczenie wymiarów i skutków bezrobocia w naszym kraju. Istnieją możliwości dalszego ograniczenia rozmiarów bezrobocia, jeżeli współpraca podmiotów gospodarczych, władz samorządowych i administracyjnych będzie zmierzać w tym samym kierunku i wszyscy włączą się do rozwiązywania problemów społecznych.

3.3.1. Wymiary i struktura bezrobocia w powiecie inowrocławskim

Jednym z najbardziej niepożądanych zjawisk, które ma bezpośredni wpływ na sytuację społeczeństwa jest bezrobocie. Skutki społeczne i moralne wynikające z bezrobocia są trudne do oszacowania.

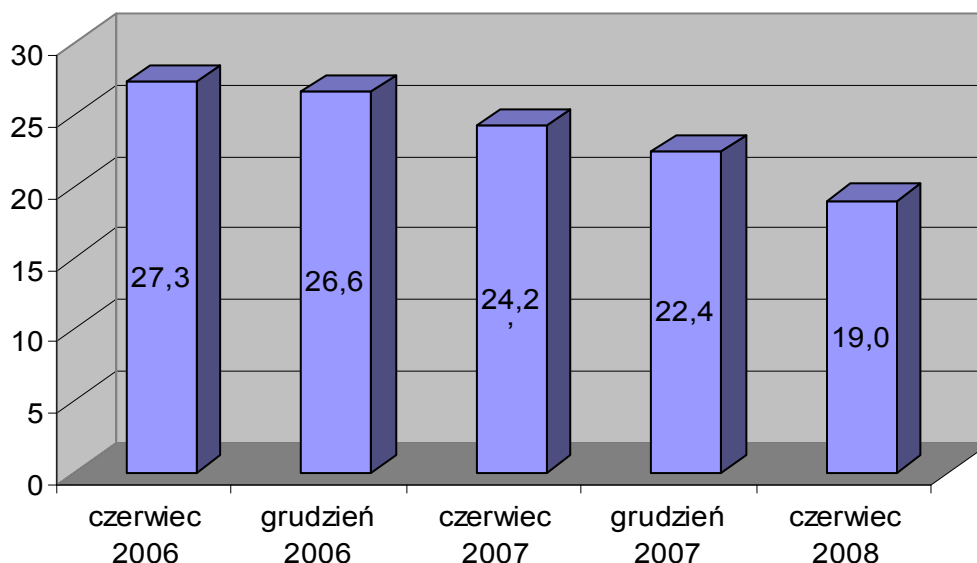
W zdecydowanej większości przypadków bezrobocie negatywnie oddziałuje na tych, których dotyka, osłabia osobowość człowieka, a także poczucie własnej wartości. Człowiek nabywa przekonania, że jest bezużyteczny mniej wartościowy, niedoceniany. Bezrobocie niszczy pozycję jednostki, prowadzi do izolacji społecznej człowieka.

W latach 2006 – 2007, a szczególnie w I półroczu 2008r. stopa bezrobocia w powiecie sukcesywnie maleje, co widać na wykresie poniżej.

Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Spadek bezrobocia, to nie tylko wynik kondycji gospodarczej kraju, to także olbrzymia migracja naszych rodaków do innych krajów unijnych w celach zarobkowych. Musimy liczyć się z tym, że tak jak szybko nastąpił spadek bezrobocia, gdy w latach 2004-2008 rejestrowano lawinowo wyjazdy do pracy za granicę, tak szybko zacznie wzrastać bezrobocie, gdy grupa ta zacznie wracać do kraju. Kryzys gospodarczy w innych krajach Unii Europejskiej ma bezpośredni wpływ na wymiary bezrobocia w naszym kraju. Ryzyko wzrostu wymiarów bezrobocia stanowi czynnik, który może wpłynąć niekorzystnie na plany aktywizacji osób bezrobotnych.

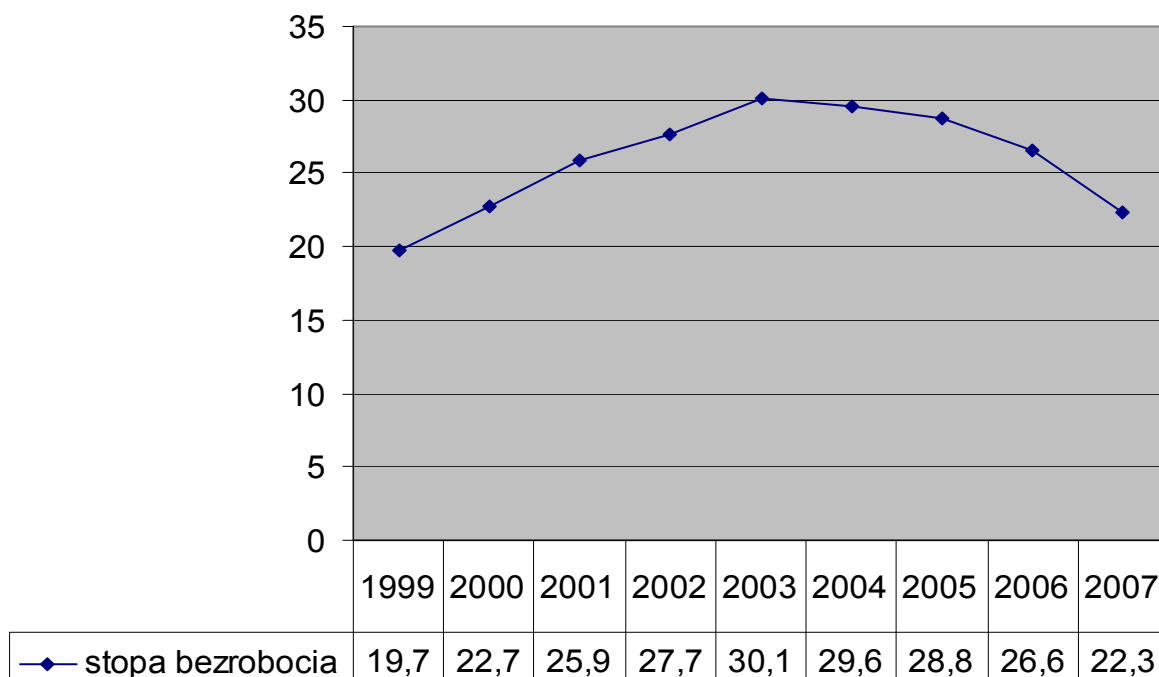
Fale odpływu i napływu wymiarów bezrobocia miały już miejsce i wynikały zarówno z sytuacji ekonomicznej i zmian ustawowych.

Wykres 14. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 1999-2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Patrząc na wykres musimy rozważyć wiele czynników wpływających na bezrobocie, a tym samym na problem całego społeczeństwa. Strategiczne działanie, analizy i diagnozy pozwolą w odpowiednim momencie w sposób skuteczny i racjonalny podjąć walkę z bezrobociem. Musimy spojrzeć obiektywnie i stwierdzić, że grupa osób pozostających bez pracy to długotrwale bezrobotni, którzy nie poradziłiby sobie z tym problemem.

Powiat inowrocławski przez wiele lat był na liście powiatów zagrożonych bezrobociem strukturalnym, a i obecnie sytuacja nie jest zadowalająca. Analizując wymiary bezrobocia w powiecie należy je rozpatrywać w podziale na miasto i gminy.

Tabela poniżej przedstawia zarejestrowane osoby bezrobotne na koniec grudnia 2007r. w podziale wg miast i gmin. W tabeli ujęto też I półrocze 2008r., w celu uchwycenia spadku wymiaru bezrobocia w poszczególnych miastach i gminach.

Tabela 20. Bezrobotni wg miast i gmin

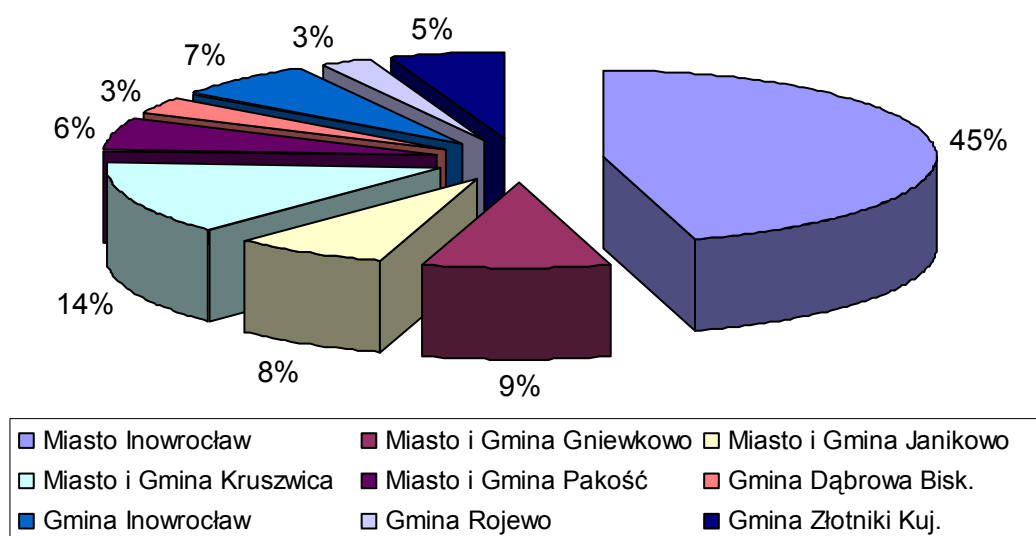
Lp.	Wyszczególnienie	Stan na koniec grudnia 2007			Stan na koniec czerwca 2008		
		Liczba bezrobotnych			Liczba bezrobotnych		
		ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku
1	Miasto Inowrocław	6620	3984	1213	5649	3385	1121
2	Miasto Gniewkowo	646	352	143	534	279	137
	Obszar wiejski Gniewkowo	735	421	154	604	344	144
3	Miasto Janikowo	709	524	149	606	447	157
	Obszar wiejski Janikowo	383	261	76	344	246	66
4	Miasto Kruszwica	824	573	146	739	494	137
	Obszar wiejski Kruszwica	1109	718	158	941	594	143
5	Miasto Pakość	639	418	125	501	329	99
	Obszar wiejski Pakość	369	242	65	278	181	50
6	Gmina Dąbrowa Bisk.	486	277	62	359	217	54
7	Gmina Inowrocław	1067	647	166	867	523	152
8	Gmina Rojewo	442	254	87	324	193	77
9	Gmina Złotniki Kuj.	963	531	134	676	397	111
Ogółem PUP		14992	9202	2678	12422	7629	2448
Zamieszkali na wsi		5554	3351	902	4393	2695	797

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Wykres 15. Bezrobotni wg miast i gmin na koniec czerwca 2008r.

Źródło: Dane z tabeli 20

Liczba bezrobotnych w poszczególnych miastach i gminach powiatu inowrocławskiego jest proporcjonalna do ilości mieszkańców. Największą ilość bezrobotnych to mieszkańcy Inowrocławia.

Jak wygląda czas pozostawania bez pracy wśród zarejestrowanych mieszkańców naszego powiatu przedstawia tabela nr 21.

Tabela 21. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2006 - 2007

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Na dzień 30.06.2006	Na dzień 31.12.2006		Na dzień 30.06.2007	Na dzień 31.12.2007	
			w tym kobiety			w tym kobiety
do 1	1048	659	267	949	874	455
1-3	1504	2199	1090	1443	2078	1128
3-6	2036	1897	987	1658	1706	963
6-12	3396	2690	1383	2547	2075	1169
12-24	3323	3369	1845	2851	2219	1332
pow. 24	7532	7568	5031	7060	6039	4154
Ogółem	18839	18382	10603	16508	14991	9201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Czas pozostawania bez pracy, to także wskaźnik aktywności zawodowej. Osoby pozostające w rejestrach urzędu pracy powyżej 24 miesięcy, a jest ich najwięcej – stanowią grupę najmniej aktywnych i najbardziej narażonych na skutki bezrobocia. Osoby te kwalifikowane są jako zagrożone wykluczeniem społecznym.

Niepokojące jest zjawisko długotrwałego bezrobocia wśród kobiet, które na koniec 2006 roku stanowiło 66,5% ogółu zarejestrowanych, w analogicznym okresie 2007 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 68,8%.

Kobiety w ogólnych statystykach urzędu pracy dominują, wynika to z kilku czynników:

- pracodawcy wolą zatrudniać mężczyzn,
- rynek pracy posiada więcej ofert pracy dla mężczyzn,

- kobiety z uwagi na posiadanie rodzin są mniej aktywne w poszukiwaniu pracy,
- charakteryzuje je przywiązanie do miejsca zamieszkania (brak gotowości do wyjazdów),
- kobiety wykazują większą skłonność do korzystania z opieki społecznej.

Szczególną grupą osób bezrobotnych wymagających kompleksowych działań są kobiety z terenów wiejskich. Brak odpowiednich placówek takich jak: żłobki, przedszkola, brak dojazdu do większych miejscowości oraz jeszcze wiele innych przyczyn przykuwa je do prac domowych i ogranicza gotowość do zmian i podjęcia pracy.

Istotnym czynnikiem w określeniu strategii działań jest wiek osób zarejestrowanych w urzędzie pracy. Struktura bezrobocia wg wieku osób zarejestrowanych przedstawiona została w tabeli nr 22.

Tabela 22. Bezrobotni wg wieku w latach 2006 - 2007

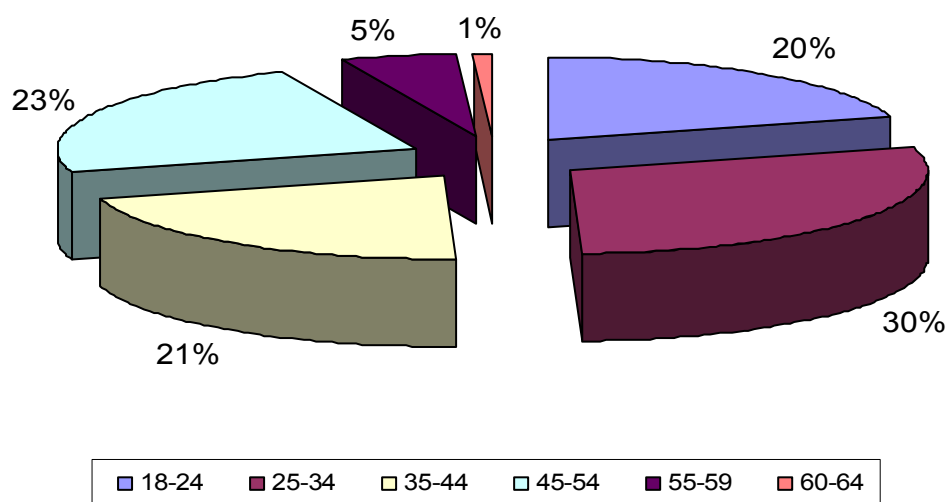
Wiek w latach	Na dzień 30.06.2006	Na dzień 31.12.2006		Na dzień 30.06.2007	Na dzień 31.12.2007	
			w tym kobiety			w tym kobiety
18-24	4596	4174	2256	3516	3039	1828
25-34	5479	5377	3325	4945	4357	2874
35-44	3957	3883	2399	3424	3186	2075
45-54	3995	4050	2270	3731	3487	2079
55-59	740	808	353	800	810	343
60-64	72	90	-	92	114	-
Ogółem	18839	18382	10603	16508	14991	9201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Wykres 16. Bezrobotni wg wieku na dzień 31.12.2007r.

Źródło: dane z tabeli 22

Jak widać w tabeli, największy spadek bezrobocia nastąpił w grupach ludzi młodych: dotyczy przedziałów wiekowych 18 – 24 lata i 25 – 34 lata. Niestety mimo widocznego spadku jest to wciąż grupa bardzo duża i stanowi 49,3% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP na dzień 31.12.2007r.

Wobec ludzi młodych, szczególnie do 25 roku życia, stosowane są działania aktywizacyjne – głównie *staże zawodowe*.

Grupa osób bezrobotnych jest również bardzo zróżnicowana pod względem wykształcenia, co zarejestrowano w tabeli nr 23.

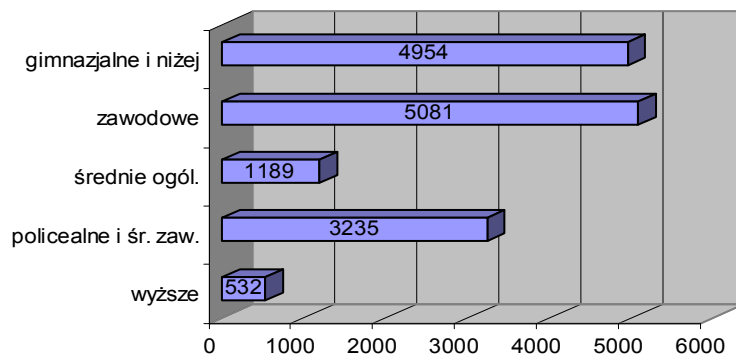

Tabela 23. Bezrobotni wg posiadanego wykształcenia w latach 2006 - 2007

Poziom wykształcenia	Na dzień 30.06.2006	Na dzień 31.12.2006		Na dzień 30.06.2007	Na dzień 31.12.2007	
			w tym kobiety			w tym kobiety
wyższe	596	603	410	570	532	360
policealne i średnie zawodowe	4076	3859	2592	3569	3235	2312
średnie ogólnokształcące	1456	1430	988	1315	1189	857
zasadnicze zawodowe	6598	6442	3405	5660	5081	2899
gimnazjalne i poniżej	6113	6048	3208	5394	4954	2773
Ogółem	18839	18382	10603	16508	14991	9201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Wykres 17. Bezrobotni wg posiadanego wykształcenia na dzień 31.12.2007r.

Źródło: dane z tabeli 23

W grupie osób zarejestrowanych dominują osoby o niższych kwalifikacjach zawodowych lub w ogóle bez kwalifikacji z wykształceniem gimnazjalnym lub podstawowym. Oczywiście największy problem stanowią osoby bez zawodu, bowiem są to osoby mało aktywne, które trudno decydują się

na szkolenia lub inne formy aktywizacji jak na przykład *przygotowania zawodowe*. Bezrobotni, którzy nie posiadają żadnych kwalifikacji najchętniej korzystają ze skierowań na prace w ramach *robót publicznych*. Niestety oznacza to najczęściej pracę prostą, bez szans rozwoju. Zmiana mentalności myślenia wśród osób bez wykształcenia i kwalifikacji to pierwszy krok do zmian życiowych i społecznych.

Analizując statystyki dot. bezrobocia pod względem stażu pracy, możemy stwierdzić, że wśród zarejestrowanych bezrobotnych z większym stażem pracy jest mniej, co przedstawia poniższa tabela nr 24.

Tabela 24. Bezrobotni wg posiadanego stażu pracy w latach 2006 – 2007

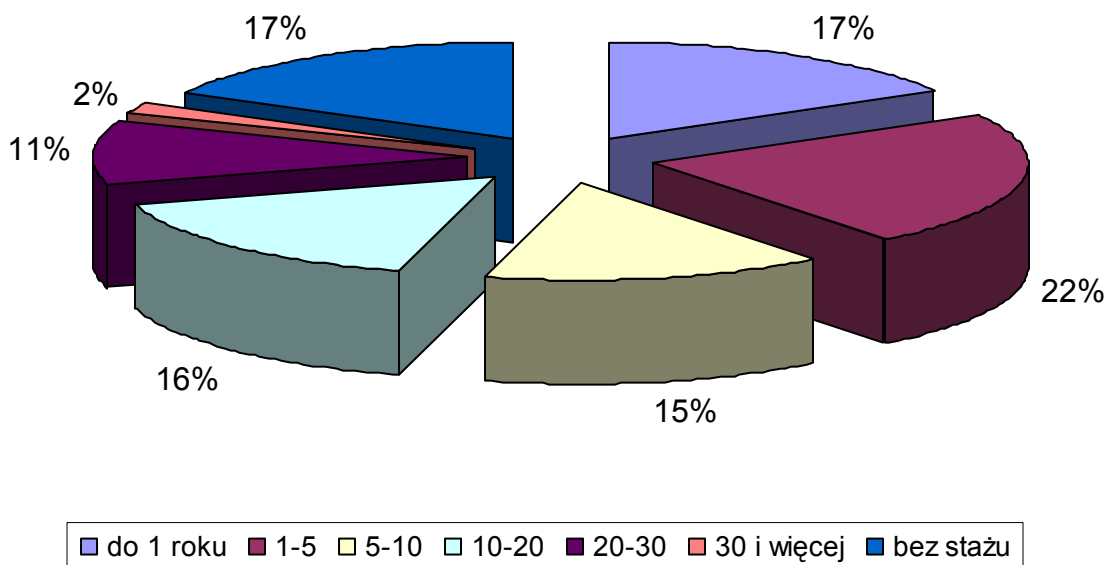
Staż pracy w latach (ogółem)	Na dzień 30.06.2006	Na dzień 31.12.2006		Na dzień 30.06.2007	Na dzień 31.12.2007	
			w tym kobiety			w tym kobiety
do 1 roku	3122	3031	1935	2754	2513	1728
1-5	4334	4307	2401	3752	3412	2078
5-10	2699	2626	1541	2427	2205	1367
10-20	2912	2886	1733	2615	2458	1544
20-30	1920	1938	832	1704	1577	692
30 i więcej	287	314	45	277	294	49
bez stażu	3565	3280	2116	1979	2532	1743
Ogółem	18839	18382	10603	16508	14991	9201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Wykres 18. Bezrobotni wg posiadanego stażu pracy na dzień 31.12.2007r.

Źródło: dane z tabeli 24

Jak widać z tabeli, dużą grupę stanowią ludzie bez stażu pracy (2 532 osoby) w 2007r. oraz osoby ze stażem pracy do 1 roku (2 513 osób), a także bezrobotni ze stażem pracy do 5 lat (3 412 osób). Łączna liczba osób nie posiadających w ogóle stażu i mających krótki staż pracy wynosi 8 457 osób, co stanowi 56,4% ogółu bezrobotnych. Wyraźnie widać, że osoby, które posiadają staż powyżej 20 lat pracy rzadko trafiają w rejestry bezrobotnych. Problem ludzi z doświadczeniem zawodowym, to raczej ograniczenia wynikające z zaawansowanego wieku lub stanu zdrowia.

3.3.2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Niebezpieczeństwo zagrożenia bezrobociem związane jest z grupami osób, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ostatnia ustawa „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”, wyszczególniła te „grupy ryzyka”, w celu objęcia ich w pierwszej kolejności aktywizacją zawodową.

W tabeli przedstawiono liczbę osób w poszczególnych kategoriach, które były zarejestrowane w urzędzie pracy w terminie objętym analizą.

Tabela 25. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2006 - 2008

Rodzaj kategorii	Na dzień 30.06.2006		Na dzień 31.12.2006		Na dzień 30.06.2007		Na dzień 31.12.2007		Na dzień 30.06.2008
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem
długotrwale bezrobotni	13128	7851	13063	7914	11653	7310	10082	6518	7985
do 25 roku życia	4596	2455	4174	2256	3516	2034	3039	1828	2491
powyżej 50 roku życia	2552	1250	2698	1319	2609	1321	2617	1304	2208
bez kwalifikacji zawodowych	6720	3775	6605	3761	5893	3491	5395	3264	4512
samotnie wychowujący dziecko	618	577	598	563	611	573	562	538	982
niepełnosprawni	434	249	435	248	402	230	378	226	426

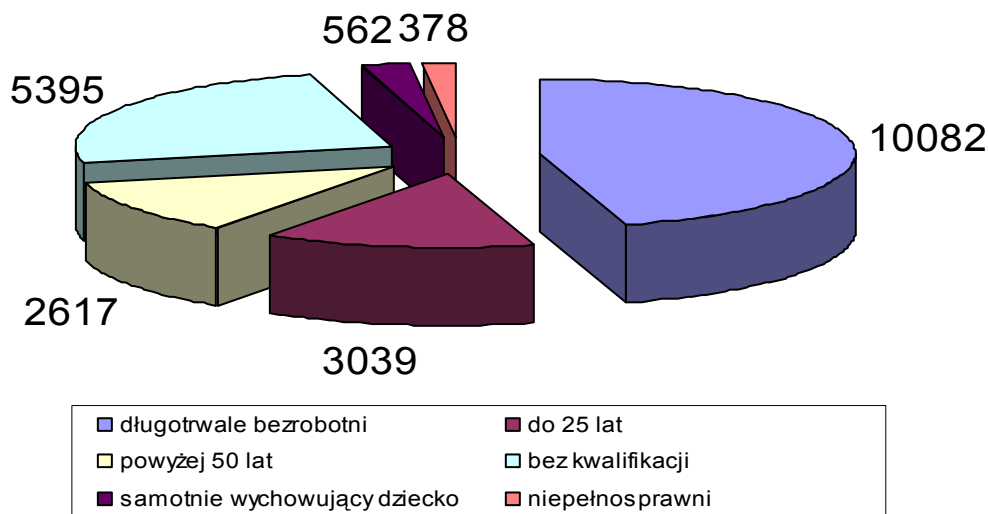
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Jak już wspomniano, największą grupę ryzyka stanowią długotrwale bezrobotni, rozmiar bezrobocia tej grupy w stosunku do ogółu zarejestrowanych wynosił w grudniu 2006r. 71,1%, nieznacznie uległ poprawie w grudniu 2007r. i wynosił 67,2%. W ostatnich danych widać dalszą poprawę w statystykach i grupa długotrwale bezrobotnych uległa zmniejszeniu, na dzień 30 czerwca 2008r. wynosiła 64,2%.

Wykres 19. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na dzień 31.12.2007r.

Źródło: dane z tabeli 25

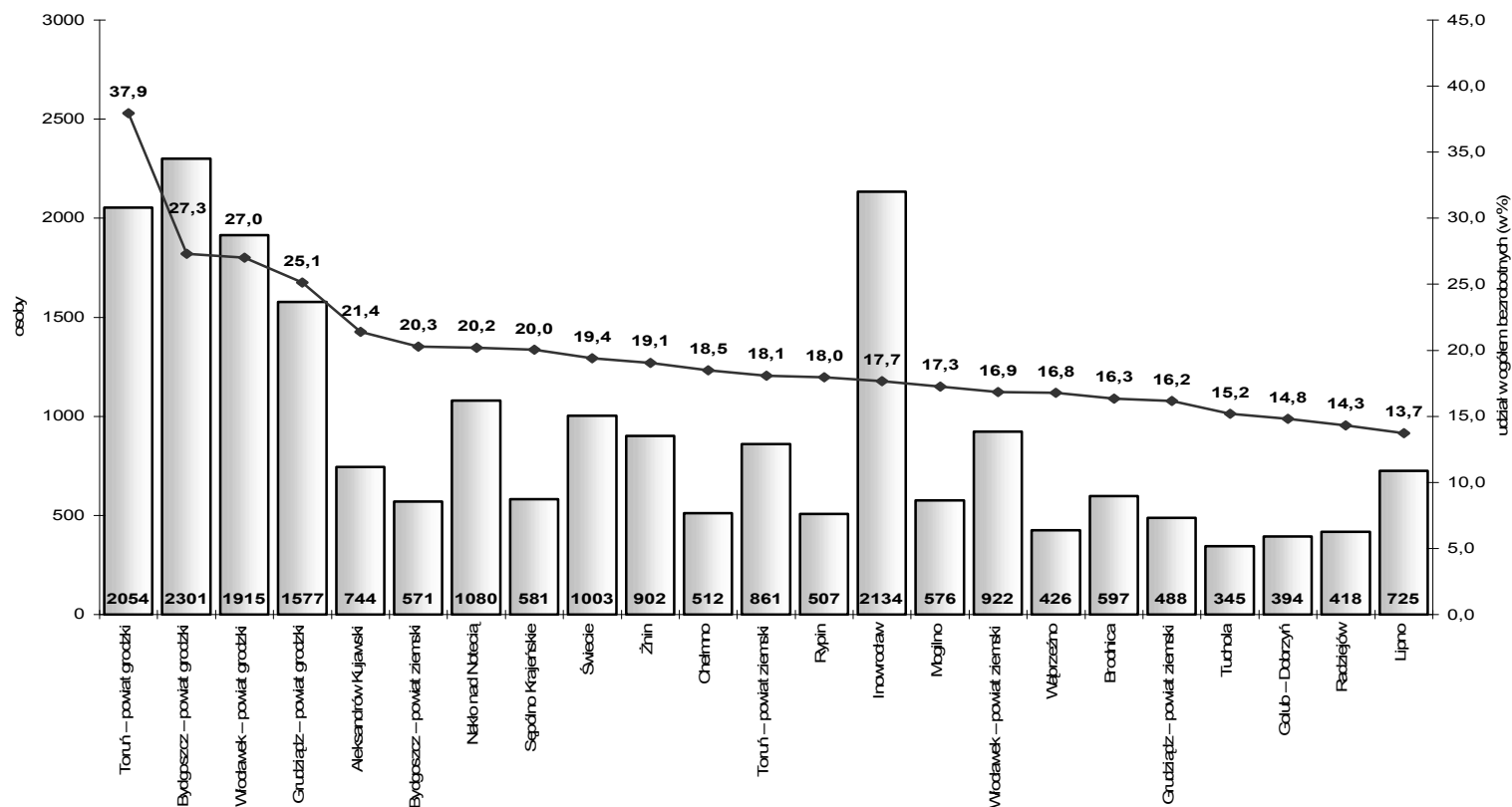
Osoby długotrwale bezrobotne, to w większości kobiety, które stanowiły w 2006r. 60,6%, w 2007r. 64,6%, a w czerwcu 2008r. 65,2%. Wzrost liczby kobiet w grupie długotrwale bezrobotnych to efekt większego zapotrzebowania na zatrudnianie mężczyzn oraz wyjazdy z kraju w celach zarobkowych.

Osoby powyżej 50 roku życia, to osoby bezrobotne gotowe do podjęcia pracy, dla których zatrudnienie jest bardzo ważne, ale jednocześnie znalezienie pracy jest wyjątkowo trudne. Niepokojący jest fakt, że grupa osób powyżej 50 roku życia stanowiła w grudniu 2007r. 17,5% ogółu zarejestrowanych. Rok wcześniej procentowo była niższa i wynosiła 14,7%. Wzrost osób powyżej 50 roku życia wymaga większych nakładów na dofinansowanie zatrudnienia.

Wykres 20. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim wg powiatów – stan na 31.07.2008r.

Źródło: Prezentacja „Wdrażanie POKL w kontekście aktualnej sytuacji na regionalnym rynku pracy”, WUP Toruń, Pieczyńska 04.09.2008r.

Liczba osób powyżej 25 roku życia, jest bardziej gotowa do zmian, a instrumenty ekonomiczne urzędu pozwalają ich aktywizować.

Szczególną grupą w rejestrach urzędu są osoby niepełnosprawne, które są zarejestrowane jako osoby bezrobotne oraz poszukujące pracy, w tym osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu.

W tabeli nr 23 przedstawiono tylko niepełnosprawnych bezrobotnych, natomiast poszukujących pracy w 2007r. było 111, a w 2006r. 129 osób.

Działania aktywizacyjne w urzędzie są prowadzone wobec bezrobotnych jak i poszukujących pracy.

Z punktu społecznego istotną grupą ryzyka są osoby samotnie wychowujące dziecko. Podobnie jak w innych grupach, także w tej istnieje wiele czynników ekonomicznych i społecznych bezpośrednio wpływających na niską aktywność zawodową tych osób.

3.4. Analiza SWOT – mocne i słabe strony

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Partnerstwo trójsektorowe • Otwartość na problemy społeczne • Rozwinięta sieć jednostek pomocy • Rodzaj i ilość szkoleń dostosowane do potrzeb rynku pracy • Wykwalifikowana kadra instytucji zajmujących się problematyką społeczną • Aktywna działalność organizacji pozarządowych • Likwidacja barier u indywidualnych osób niepełnosprawnych • Efektywność instytucji w pozyskiwaniu środków z EFS i Funduszu Pracy • Otwartość instytucji do współpracy • Spadek przestępczości	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca ilość ofert pracy dla osób niepełnosprawnych • Mała aktywność środowiska, w którym funkcjonują osoby niepełnosprawne • Niewystarczająca ilość specjalistów pracujących z rodzinami osób niepełnosprawnych • Niewystarczające instrumenty wspomagające opiekunów osób niepełnosprawnych (warsztaty, pomoc specjalistyczna) • Brak schroniska dla bezdomnych kobiet • Niewystarczająca likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej • Brak rozeznania dotyczącego ilości osób niepełnosprawnych w powiecie • Brak zawodowych rodzin zastępczych • Niska wrażliwość społeczna na przemoc w rodzinie

3.5. Analiza SWOT – szanse i zagrożenia

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Nowe źródła i instrumenty wsparcia rozwoju zasobów ludzkich ze środków Unii Europejskiej • Zmiana uwarunkowań prawnych dotyczących aktywizacji osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym • Rosnąca aktywność organizacji pozarządowych • Podnoszenie kwalifikacji kadr instytucji zajmujących się problematyką społeczną • Wspólna realizacja projektów dotyczących rozwiązywania problemów społecznych z projektami dotyczącymi rewitalizacji • Możliwość realizacji programów partnerskich	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwy wzrost bezrobocia wywołany kryzysem ekonomicznym • Zmniejszenie środków finansowych z PFRON • Brak środków na zatrudnienie specjalistów pracujących z osobami niepełnosprawnymi • Ujemny przyrost naturalny • Starzenie się społeczeństwa • Brak jednolitych wykładni przepisów prawa • Postępująca degradacja wartości rodziny • Brak instrumentów finansowych na pozyskiwanie specjalistycznej kadry zajmującej się problematyką społeczną

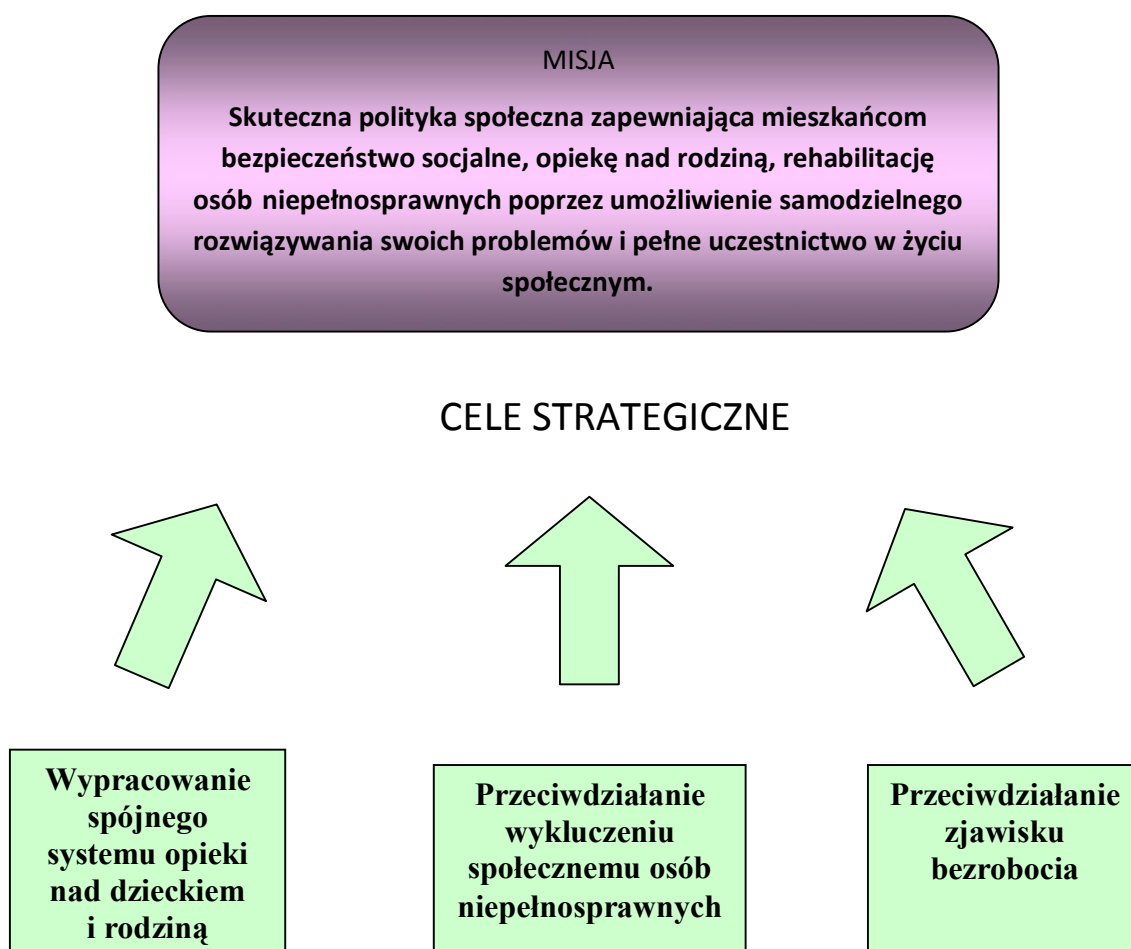
IV. CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Misja będzie realizowana za pośrednictwem trzech celów strategicznych:

Cel strategiczny 1: Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną,

Cel strategiczny 2: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych,

Cel strategiczny 3: Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia.

Każdemu z celów strategicznych przyporządkowano kierunki działania, które będą realizowane poprzez zadania. Cele zostały zdefiniowane zgodnie z zasadą strategicznego podejścia, która polega na koncentracji uwagi na kluczowych obszarach i najważniejszych problemach wymagających interwencji.

Myślą przewodnią misji jest realizowanie działań w oparciu o zasadę partnerstwa i szeroko pojętej współpracy. Powiat Inowrocławski zamierza kontynuować i zintensyfikować działania w różnych obszarach na rzecz współpracy wielosektorowej tj. współdziałania z samorządem województwa, samorządami gmin, Trzecim Sektorem, instytucjami okołobiznesowymi, instytucjami kulturalnymi, edukacyjnymi i innymi. Partnerska realizacja zadań ujętych w Strategii pozwoli osiągnąć wyznaczone cele w perspektywie najbliższych lat.

Cel strategiczny 1: Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Aby system opieki nad dzieckiem i rodziną przyniósł pożądane efekty i był zgodny z założonymi kierunkami należy:

- po pierwsze - zrobić wszystko aby dziecko pozostało w rodzinie własnej – zgodnie z zasadą pomocniczości nie wyręczając zbytnio rodziców;
- po drugie – zapobiegać patologiom społecznym;
- po trzecie – tworzyć rodzinne formy opieki zastępczej, tak aby tylko w ostateczności kierować dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych;

- po czwarte – przygotować wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych do samodzielnego życia.

Dążąc do zapewnienia skutecznego rozwiązywania problemów rodzin i ich kryzysów koniecznym jest opracowanie i realizacja lokalnych programów budowania systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, które uwzględniać będą podstawowe zasady:

- wcześniej i bliżej dziecka – zanim narosną problemy rodziny spróbować rozwiązać je przy pomocy specjalistów w ramach placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego,
- krócej – żeby nie zwalniać z odpowiedzialności rodziców za dziecko,
- skuteczniej – jeśli poza rodziną, to w formach zbliżonych do rodzinnych,
- godniej – jeśli w formach opieki całodobowej, to w warunkach optymalnych zapewniających prawidłowy rozwój dziecka,
- efektywniej – dając szansę na powrót do rodziny lub na samodzielność i godne życie,
- bardziej ekonomicznie – poprzestając na formie adekwatnej do potrzeb, bez niepotrzebnego stosowania form opieki całodobowej.

Cel strategiczny 1 będzie realizowany poprzez następujące kierunki działania:

- 1.1. Rozwój nowych form opieki zastępczej (rodziny zawodowe i specjalistyczne),
- 1.2. Zapewnienie profesjonalnej informacji w postaci poradnictwa specjalistycznego rodzinom dotkniętym wykluczeniem społecznym,
- 1.3. Tworzenie i wdrażanie programów na rzecz dziecka i rodziny,
- 1.4. Pomoc w usamodzielnieniu wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych,

- 1.5. Zapobieganie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej,
- 1.6. Zacieśnienie współpracy między organizacjami pozarządowymi,
- 1.7. Podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych patologią poprzez rozwój profilaktyki,
- 1.8. Zapobieganie kierowaniu dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców do placówek opiekuńczo – wychowawczych poprzez działalność w ramach placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego,
- 1.9. Dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do prawidłowego przebiegu procesu wychowania dzieci w nich umieszczonych.

Cel strategiczny 2: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Podstawą wszelkich działań kierowanych do osób niepełnosprawnych jest stworzenie takich warunków lokalnych, które umożliwią im takie samo uczestnictwo w życiu społecznym, jakie mają osoby sprawne.

Działania podejmowane zwłaszcza w sferach usuwania barier społecznych i psychicznych zaowocują w przyszłości poszerzeniem życiowej samodzielności osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Natomiast stworzenie korzystnych lokalnie warunków do powstawania grup samopomocowych, przez stałą współpracę, doprowadzi do zwiększenia integracji ze społeczeństwem.

Podejmowanie przedsięwzięć i prowadzenie instytucji służących szeroko pojętej rehabilitacji jest nieodzownym czynnikiem w poprawie warunków życia osób niepełnosprawnych. Oddziaływania winny być tu kierowane zarówno na osoby niepełnosprawne, na ich rodziny oraz na środowisko lokalne.

Cel strategiczny 2 będzie realizowany poprzez następujące kierunki działania:

- 2.1. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz akceptacji tych osób przez środowisko lokalne,
- 2.2. Zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej i rehabilitacji osobom niepełnosprawnym,
- 2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- 2.4. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych szans w dostępie do edukacji na wszystkich poziomach,
- 2.5. Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz promowanie innowacyjnych rozwiązań,
- 2.6. Wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy osób niepełnosprawnych,
- 2.7. Zabezpieczenie informacji o prawach osób niepełnosprawnych,
- 2.8. Działania mające na celu zdiagnozowanie liczby osób niepełnosprawnych na terenie powiatu.

Cel strategiczny 3: Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia.

- 3.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z naciskiem na osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tzw. „grupy ryzyka”.

Osiągnięcie celu jest możliwe poprzez realizację zadań w zakresie

a) doradztwa zawodowego:

- opracowywanie i realizacja programów aktywizacyjnych,
- bezpośrednie działania aktywizacyjne dla mieszkańców gmin i sołectw,
- popularyzacja informacji zawodowej wśród młodzieży oraz osób powracających na rynek pracy,

- dobór pracowników dla zakładów pracy;

b) pośrednictwa pracy:

- pomoc dla pracodawców tworzących nowe miejsca pracy w ramach działań ustawowych,

- inicjowanie i tworzenie nowych miejsc pracy,

- organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych, staży, przygotowania zawodowego i szkoleń,

- organizacja spotkań pracodawców z poszukującymi zatrudnienia (targi pracy, giełdy pracy),

- wczesne rozpoznanie potrzeb rynku pracy, określanie problemu i sposobu łagodzenia,

- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

3.2. Współpraca z samorządami lokalnymi i innymi instytucjami współdziałającymi na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Osiągnięcie celu jest możliwe poprzez realizację zadań w zakresie:

- bieżącego monitoringu sytuacji osób bezrobotnych na terenach wiejskich,

- współpracy z ośrodkami pomocy społecznej,

- opracowywania wspólnych projektów aktywizacji osób z „grup ryzyka”,

- organizowania prac społecznie użytecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- organizacji spotkań informacyjnych dotyczących możliwości aktywizacji w gminach i sołectwach,

- współpracy w tworzeniu i rozwoju platformy informatycznej dot. wymiany danych o osobach bezrobotnych.

3.3. Promocja i marketing usług rynku pracy.

Osiągnięcie celu jest możliwe poprzez realizację zadań w zakresie:

- rozszerzenia marketingowych działań pośrednictwa pracy, poprzez rozszerzenie kontaktów z pracodawcami,
- badania i analizy lokalnego rynku pracy,
- rozszerzenia publikacji, ulotek, broszur informujących o działalności urzędu,
- promowanie urzędu poprzez udział w życiu społecznym powiatu (udział w dożynkach, pogadankach szkolnych, targach edukacyjnych, prezentacjach),
- współpracy z lokalnymi mass mediami,
- współpracy wymianie informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy z innymi urzędami pracy.

3.4. Podnoszenie jakości obsługi osób bezrobotnych.

Zgodnie ze standardami usług urzędu pracy, jakość usług będzie sukcesywnie podnoszona poprzez:

- poprawę warunków lokalnych i rozwój bazy technicznej,
- uruchomienie dodatkowych pomieszczeń na prowadzenie działań edukacyjno-aktywizacyjnych,
- podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych pracowników, w szczególności edukację, szkolenia, kursy, udział w seminariach, konferencjach i samokształcenie,
- zapobieganie wypaleniu zawodowemu pracowników urzędu - udział w warsztatach aktywizacyjnych.

Harmonogram kierunków działań

Cel strategiczny	Kierunki działania	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną	Rozwój nowych form opieki zastępczej (rodziny zawodowe i specjalistyczne)	PCPR	Środki własne	Praca ciągła
	Zapewnienie profesjonalnej informacji w postaci poradnictwa specjalistycznego rodzinom dotkniętym wykluczeniem społecznym	PCPR, DD, TKOPD, WTZ	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Tworzenie i wdrażanie programów na rzecz dziecka i rodziny	PCPR, DD	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Pomoc w usamodzielnieniu wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych	PCPR, DD	Środki własne	Praca ciągła
	Zapobieganie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej	PCPR, OPS	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Zacieśnienie współpracy między organizacjami pozarządowymi	PCPR, NGO	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych patologią poprzez rozwój profilaktyki	PCPR, PUP, ZOZ, KPP	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła

	Zapobieganie kierowaniu dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców do placówek opiekuńczo – wychowawczych poprzez działalność w ramach placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego	PCPR, DD, TKOPD	Środki własne	Praca ciągła
	Dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do prawidłowego przebiegu procesu wychowania dzieci w nich umieszczonych	PCPR, DD	Środki własne	Praca ciągła
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych	Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz akceptacji tych osób przez środowisko lokalne	PCPR, OPS, NGO, DPS	Środki własne	Praca ciągła
	Zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej i rehabilitacji osobom niepełnosprawnym	PCPR, DPS, ZOZ	Środki własne, środki z EFS, PFRON	Praca ciągła
	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	PCPR, DPS, DD, NGO	Środki własne	Praca ciągła
	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych szans w dostępie do edukacji na wszystkich poziomach	PCPR, OPS, NGO	Środki własne	Praca ciągła
	Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz promowanie innowacyjnych rozwiązań	PCPR, NGO, WTZ	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
Wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy osób niepełnosprawnych	PCPR, PUP, NGO	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła	

	Zabezpieczenie informacji o prawach osób niepełnosprawnych Działania mające na celu zdiagnozowanie ilości osób niepełnosprawnych na terenie powiatu	PCPR, OPS, ZOZ PCPR, ZOZ	Środki własne Środki własne	Praca ciągła 2010r.
Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z naciskiem na osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tzw. „grupy ryzyka”	PCPR, PUP, NGO	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Współpraca z samorządami lokalnymi i innymi instytucjami współdziałającymi na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	PUP, NGO	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Promocja i marketing usług rynku pracy	PUP	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła
	Podnoszenie jakości obsługi osób bezrobotnych	PUP	Środki własne, środki z EFS	Praca ciągła

Opis skrótów:

1. PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu
2. PUP - Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu
3. OPS – ośrodki pomocy społecznej
4. DD – domy dziecka
5. DPS – domy pomocy społecznej
6. WTZ – warsztaty terapii zajęciowej
7. ZOZ – zakłady opieki zdrowotnej
8. TKOPD – Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
9. NGO – organizacje pozarządowe
10. EFS – Europejski Fundusz Społeczny
11. PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
12. KPP – Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu

V. MONITOROWANIE STRATEGII

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie na bieżąco monitorowana. Monitorowanie pozwoli na skuteczne zarządzanie strategią oraz zapewni jak najlepsze warunki współpracy.

Integralną częścią strategii będzie Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2008 – 2013 oraz Program działań na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, na podstawie których realizowane będą poszczególne zadania, wynikające z przyjętych kierunków działań.

Dla realizacji założeń przyjętych w strategii powołany został, zarządzeniem dyrektora PCPR, Pełnomocnik ds. Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, którego zadaniem jest stałe zbieranie danych dotyczących realizowania celów strategii i współpraca w tym względzie z instytucjami pomocy społecznej, służbami zatrudnienia i organizacjami pozarządowymi. Pełnomocnik w porozumieniu z innymi jednostkami, wyznaczonymi jako odpowiedzialne za realizację zadań zapisanych w strategii, przygotowuje materiały dla ewentualnej korekty strategii.

Do zadań Pełnomocnika należy:

- 1) bieżąca ocena realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów,
- 2) opiniowanie i rekomendowanie uzupełnienia strategii, propozycji jej zmian,
- 3) współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za realizację zadań,
- 4) informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

VI. ZAKOŃCZENIE

Opracowana Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie powiatu inowrocławskiego pozwoli na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych.

Realizacja tych celów wymaga dużej aktywności samorządów szczebla gminnego, powiatowego oraz wojewódzkiego, w koordynacji i finansowaniu wielu działań. Nie bez znaczenia jest też zaangażowanie wielu innych podmiotów, organizacji i instytucji pożytku publicznego - uczestników życia społecznego.

Wydaje się, że wiele celów możliwych jest do osiągnięcia dzięki wsparciu środkami pochodzącymi z Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013”. Stopień wykorzystania tych środków zależy od prężności i umiejętności samorządowców, pracowników szczebla gminnego i powiatowego, organizacji pozarządowych do uwzględniania w swych projektach celów i kierunków zawartych w strategii. W tym celu zawarto już stosowne porozumienia, tj. „Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich Powiatu Inowrocławskiego”, a także „Porozumienie na rzecz zawiązania partnerstwa zadaniowego” dotyczące współpracy na rzecz rozwoju i upowszechniania form aktywnej integracji oraz pracy socjalnej.

PCPR i PUP w Inowrocławiu podjęły w br. pierwsze wspólne inicjatywy na rzecz mieszkańców powiatu. Zorganizowano wspólnie w czerwcu Targi Pracy pod hasłem "Rynek pracy otwarty dla wszystkich" i w październiku Targi Pracy pod hasłem "Aktywność drogą do zatrudnienia"

Wdrożenie Strategii przyczyni się do znaczącego ograniczenia występujących na terenie powiatu problemów społecznych. Jej efektem będzie

wzrost poziomu życia obywateli oraz integracja lokalnej społeczności. Pełne wdrożenie zadań zapisanych w Strategii ma również na celu powstanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, pomocy środowiskowej osobom niepełnosprawnym oraz bezrobotnym.

Przyjęty model obszarów problemowych wynikał z faktu, że problemy społeczne nie są cechą pojedynczych osób, ale całych środowisk, rodzin, grup społecznych. Takie postrzeganie zjawisk pozwala na strategiczne rozwiązania społeczne na poziomie lokalnym. Systemowe podejście daje szansę na rozwiązania strukturalne i skuteczne wyłączenie osób z systemu pomocy społecznej, w wyniku ich reintegracji społeczno – zawodowej.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców Powiatu z podziałem na gminy.....	8
Tabela 2. Struktura ludności z podziałem na gminy.....	9
Tabela 3. Małżeństwa, urodzenia i zgony w Powiecie Inowrocławskim.....	10
Tabela 4. Prognozowany stan ludności w województwie kujawsko – pomorskim w latach 2008 – 2035.....	11
Tabela 5. Ilość osób korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej w latach 2006 – 2007.....	13
Tabela 6. Liczba wydanych postanowień i orzeczeń przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu w analizowanych latach.....	15
Tabela 7. Struktura przestępczości w latach 2006 – 2007.....	16
Tabela 8. Struktura przestępczości wśród nieletnich w latach 2006 – 2007.....	18
Tabela 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej.....	31
Tabela 10. Wykaz domów pomocy społecznej z podziałem na profil domu.....	32
Tabela 11. Liczba rodzin zastępczych z podziałem na gminy.....	33
Tabela 12. Liczba dzieci przebywających w placówkach w latach 2006 – 2007...	35
Tabela 13. Dane dotyczące liczby orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dla mieszkańców powiatu inowrocławskiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu	37
Tabela 14. Informacja o celu złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności złożonego do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 i 2007.....	39
Tabela 15. Informacja o rodzajach zadań zrealizowanych przez PCPR w Inowrocławiu wraz z nakładami finansowymi, które poniesiono w 2006 roku.....	40
Tabela 16. Informacja o rodzajach zadań zrealizowanych przez PCPR w Inowrocławiu wraz z nakładami finansowymi, które poniesiono w 2007 roku.....	41
Tabela 17. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych.....	43

Tabela 18. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki ortopedyczne.....	44
Tabela 19. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu - dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.....	45
Tabela 20. Bezrobotni wg miast i gmin.....	50
Tabela 21. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2006 – 2007.....	52
Tabela 22. Bezrobotni wg wieku w latach 2006 – 2007.....	53
Tabela 23. Bezrobotni wg posiadanego wykształcenia w latach 2006 – 2007...	55
Tabela 24. Bezrobotni wg posiadanego stażu pracy w latach 2006 – 2007.....	56
Tabela 25. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2006 - 2007.....	58

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców Powiatu z podziałem na gminy.....	8
Wykres 2. Struktura ludności z podziałem na lata 2006 - 2007.....	10
Wykres 3. Urodzenia i zgony w powiecie Inowrocławskim	11
Wykres 4. Prognozowany stan ludności w województwie kujawsko – pomorskim w latach 2008 – 2035.....	12
Wykres 5. Powody przyznawania pomocy w Powiecie w latach 2006 – 2007..	14
Wykres 6. Struktura przestępczości w latach 2006 – 2007.....	16
Wykres 7. Struktura przestępczości wśród nieletnich w latach 2006 – 2007....	18
Wykres 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodków pomocy społecznej.....	31
Wykres 9. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach.....	38
Wykres 10. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg stopnia niepełnosprawności.....	38
Wykres 11. Liczba dofinansowanych wniosków w 2006 roku.....	42
Wykres 12. Liczba dofinansowanych wniosków w 2007 roku.....	42
Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2006 – 2007.....	48
Wykres 14. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 1999 – 2007.....	49
Wykres 15. Bezrobotni wg miast i gmin na koniec czerwca 2008 r.....	51
Wykres 16. Bezrobotni wg wieku na dzień 31.12.2007 r.....	54
Wykres 17. Bezrobotni wg posiadanego wykształcenia na dzień 31.12.2007 r..	55
Wykres 18. Bezrobotni wg posiadanego stażu pracy na dzień 31.12.2007 r.....	57
Wykres 19. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na dzień 31.12.2007 r.....	59
Wykres 19. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko – pomorskim wg powiatów.....	60

Spis map

Mapka 1. Placówki działające na terenie powiatu inowrocławskiego.....28

Wykaz źródeł

Materiały uzyskano z:

1. Ośrodków pomocy społecznej;
2. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu;
3. Urzędu Statystycznego;
4. Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu;
5. Placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu
6. Domów pomocy społecznej;
7. Organizacji pozarządowych;
8. Materiały własne PCPR i PUP w Inowrocławiu.

